

Redakcja i Administracja:
A. Emiliano Fernetta 842
Telefon 4-3-4
Prenumerata roczna:
W Brazylii 14\$000
W Argentynie 6 pez.
Zagranicą 2 dolary
Płatna z góry
Cena numeru \$400
Za Kurytybą \$500

GAZETA POLSKA W BRAZYLJI

Adres na listy
i przesyłki pie-
niężne:
Caixa postal B
Curityba

NR. 25 KURYTYBA - S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 9 CZERWCA ROK 1935

Odpowiedzialny: KOMITET REDAKCYJNY

Pocieszający objaw

Nieraz dziennikarz, mający do czynienia z wielu maleńkimi a przykremi sprawami, zaciemniającymi nasz horyzont, patrzy na świat jakby przez przyzmat złe wyłobiony, okazujący mu nawet piękne rzeczy w dziwnych a powykrywanych formach. Jest to tak samo, gdyby ktoś używał wiecznie okularów z czarnymi szkłami, a raptem spojrzal gołem okiem na piękny świat, oblaty potokami jasnego światła, w gorący a pogodny dzień letni. Oczy nieprzyzwyczajone do blasku, napewno widziałyby wszystko przyjaskrawione, a więc brzydkie i brutalne. Po pewnym czasie, musiałby człowiek przyjść do równowagi i odróżnić jasne plamy od ciemnych konturów. Nasz zawód ma to w sobie, że pod wpływem stałej galernicznej pracy, pod wpływem setek niesprawiedliwości, spięcych się na skołataną głowę dziennikarza ni- by z otwartej puszkii Pandory, często wpływa na zgorzknienie charakteru, tak, że szukamy dziury na całym i plamy na słońcu. Sama sprawiedliwość jednak nakazuje uznać, że jeżeli istnieje w naszym życiu i to bardzo bujnie cienie, to jednak nie brak i światła.

Do takich pocieszających objawów, należy zaliczyć ogólne za-

interesowanie się niedoszłym Sejmikiem C. Z. P., Sejmikiem Junackim i Zjazdem Zawodowych Rolników. Na kilka dni przed oznaczonym terminem, poczęli zjeżdżać się delegaci, gdyż nie wszędzie doszedł telegram donoszący o odwołaniu Sejmików i Zjazdu, z powodu smutnej nowiny o śmierci Marszałka. Z dalekich stron, z Rio Grande do Sul, z oddalonych osiedli polskich przybyli ludzie, chcący wziąć udział w obradach. Już to samo stanowi pocieszający objaw, lecz jeszcze dodatniejszą stroną, było ich zachowanie i to, że z niczyich ust nie dobyła się skarga, nikt nie narzekał, że musiał przebyć ogromne nieraz przeszerzenie by się dowiedzieć, że Sejmik i Zjazd zostały odwołane, natomiast prawie wszyscy dopytywali się pilnie o nowy termin wyrażając niezłomną chęć przybycia na Sejmiki i na Zjazd w nowym terminie. Wreszcie nasze społeczeństwo zrozumiało ważność organizacji i okazało olbrzymie zajęcie się sprawą publiczną. Ze wszystkich stron Brazylii przychodzą do nas setki listów, z zapytaniami, o sprawach mających być roztrząsane na Zjeździe i na Sejmikach. Nie jesteśmy w stanie odpowiedzieć na wszystkie pytania, za które jesteśmy jednak wdzięczni gdyż dowodzą, że rdzeń naszej kolonii

O ważności obrad Rolników

Zbliża się termin Zjazdu Zawodowych Rolników. My uważamy że znaczenie tego Zjazdu jest tak wielkie, że nie możemy powstrzymać się by nie poświęcić mu więcej uwagi i nie wspomnieć coś niecoś o roli pp. delegatów.

Pierwszą i najważniejszą rzeczą jest, by jak największa ilość delegatów rolników była obecna na Zjeździe. Bardzo często koloniści nasi chcą posługiwać się ludźmi, nie mającymi nic wspólnego z rolnictwem. Jest to w części zrozumiałą rzeczą, gdyż wielu z naszych rolników uważa, że nie potrafi przemawiać pięknie na Zjeździe i powierza załatwienie swych interesów ludziom bar-

spraw, mających być poruszone, a resztę pozna z referatów, przeto w naszych wydaniach znajdzie odpowiedź na wszystkie zapytania. W miarę zbliżania się Sejmików i Zjazdów, poświęcamy im coraz więcej miejsca i sądzimy, że czytelnicy, przybędą w oznaczonym terminie do Kurytyby, ze skryzalizowanym w umyśle poglądem, na sprawy mające wejść pod obrady.

J. Ceła

okazji ku temu. Czyż możliwą jest rzeczą, by nasze Władze znajdowały się w ustawicznych wędrówkach od kolonii do kolonii, od szakru do szakru, by wiedzieć co komu czego potrzeba i co go boli? Czyżby wystarczyło sił, zdrowia a nawet gazolinę na takie ustawiczne wędrówki? Zresztą toby wówczas rządził i załatwiał ważne sprawy urzędowe.

Liczny Zjazd delegatów ze wszystkich osiedli Parany da możliwość poznania życia polskiej kolonii rolniczej tym, których to interesuje, a którzy mogą być bardzo koloniistom, a przede wszystkim całemu rolnictwu pomocni. Im większa ilość delegatów rolników stawi się na Zjazd a także i na Sejmik C. Z. P. tem większe nasze znaczenie i wpływ. Gdybyśmy w tem chcieli naśladować naszych sąsiadów Niemców, którzy doceniają znaczenie Zjazdów Rolniczych i z którymi wszyscy się liczą.

Czas już zakończyć z tą opinią, że koloniści polski jest apatyczny, że nie go w świecie nie obchodzi, że poza sprawami osobistymi nie widzi nic ponad końca swego nosa. Również musimy przekonać świat, że nie chcemy trwać uparcie w swoich błędach.

Błędy popełniamy wszyscy, gdyż jesteśmy ludźmi, a gdyby-

Są aż nadto widoczne

wyjątkowe korzyści „Serji Interior“, któremi a **CODOLAR, S. A.** darzy mieszkań- ców Parany, udostępniając im zapomocą **BEZ- PROCENTOWYCH PŁATOCZEK** kupno, budowę czy przebudowę domów, lub spłatę hipoteki.

- 1) **JEST, NOWA**, gdyż nie została jeszcze inaugurowana;
- 2) **JEST OGRANICZONA**, ponieważ członek po uiszczeniu pewnej kwoty nagromadzonej ze swych składek, doznaje znacznych ulg przy wzno- szeniu składek późniejszych;
- 3) **JEST GWARANTOWANA**, ponieważ, jak wszystkie inne serje, podlega stałej fiskalizacji Dr. Luiz Piza e Artigas, fiskala przydzielonego przez Rząd do Sukursalu w São Paulo. Ponadto: wpłaty są uskutecznione przez członków bezpo- średnio do **BANCO ALLMAO TRANSATLANTICO.**

Generalna Agencja na Parane

Rua 15 de Novembro, 80

KURYTYBA.

Towarzystwa baczność!

legalizacja Towarzystw, rejestracja szkół i t. p. Niezbędna obecność delegatów wszystkich Towarzystw polskich w Brazylii!

UWAGA! Zjazd Zawodowych Rolników, Sejmik Junaków i Sejmik C. Z. P., zwołane na dni 28, 29 i 30 czerwca. Do załatwienia: Sprawy obywatelstwa, program pracy oświatowej, ochrona tytułów własności, legalizacja Towarzystw, rejestracja szkół i t. p. Niezbędna obecność delegatów wszystkich Towarzystw polskich w Brazylii!

interesowanie się niedoszłym Sejmikiem C. Z. P., Sejmikiem Junackim i Zjazdem Zawodowych Rolników. Na kilka dni przed oznaczonym terminem, poczęli zjeżdżać się delegaci, gdyż nie wszędzie doszedł telegram donoszący o odwołaniu Sejmików i Zjazdu, z powodu smutnej nowiny o śmierci Marszałka. Z dalekich stron, z Rio Grande do Sul, z oddalonych osiedli polskich przybyli ludzie, chcący wziąć udział w obradach. Już to samo stanowi pocieszający objaw, lecz jeszcze dodatniejszą stroną, było ich zachowanie i to, że z niczyich ust nie dobyła się skarga, nikt nie narzekał, że musiał przebyć ogromne nieraz przeszerzenie by się dowiedzieć, że Sejmik i Zjazd zostały odwołane, natomiast prawie wszyscy dopytywali się pilnie o nowy termin wyrażając niezłomną chęć przybycia na Sejmiki i na Zjazd w nowym terminie. Wreszcie nasze społeczeństwo zrozumiało ważność organizacji i okazało olbrzymie zajęcie się sprawą publiczną. Ze wszystkich stron Brazylii przychodzą do nas setki listów, z zapytaniami, o sprawach mających być roztrząsane na Zjeździe i na Sejmikach. Nie jesteśmy w stanie odpowiedzieć na wszystkie pytania, za które jesteśmy jednak wdzięczni gdyż dowodzą, że rdzeń naszej kolonii

Przedewszystkiem każdy powin- niek zdać sprawozdanie z dzia- łalności swego kółka rolniczego, a następnie powinien stawić wnioski swej kolonii. Jakże moż- na wiedzieć, co Wam na sercu le- ży, jeżeli będziecie milczeć jak głazy.

Delegaci winni brać udział w dyskusji nad wnioskami innych, gdyż w ten sposób może pozna- ć ogół rolników, sądy i myśli reszty kolonistów. Nie zawsze to co dobre dla Gawia jest miłe dla Pawła, a co leży w interesach Araukarji sprzeciwia się często potrzebom n. p. Ivalhy.

Gdy przyjdzie do głosowania, to każdy delegat winien roztrpnie, rozważnie a samoistnie gło- sować. Nie należy podnosić ręki dlatego, że rękę podnoszą wszy- scy, ale dla tej przyczyny, że wniosek trafia nam rzeczywiście do przekonania. Gdy tak delega- ci będą postępować, nie mogą się skarżyć, że coś stało się przeciw ich woli. Ludźmi przeciw jesteśmy, a nie stadem owiec, która jedna za drugą skacze bo- dajby w ogień.

Wasze zajęcie się sprawami, Wasza sama obecność będzie świadczyć, że nie drzemiecie, że nie jesteście tymi tysiącami „braci śpiących“ i że naprawdę roz- wój i dobro rolnictwa leży Wam na sercu. Wreszcie musimy zro- bić uwagę, że Wasz Zjazd jest dla przedstawicieli Władz tak stan- owych lub federalnych, dla przedstawicielstwa R. P. i dla całego społeczeństwa jakby zwier- ciadłem, w którym odbija się ca- łokształt życia społecznego-rol- nego. Przedstawiciele władz pragną znać stosunki na kolon- jach, ale naprawdę mało mają-

śmy ich nie popełniali, byłibyśmy nie rolnikami polskimi, ale anio- łami czy mędrcami polskimi, a do tego nam jeszcze daleko! Czy nieprawda? Jedynie dobre obe- ślanie Zjazdu i Sejmików wyrwie nas z zacczarowanego koła bez- władu i wyciągnie nas z błota tysięcy błędów, w których u- grzęzliśmy po pas, nie usiłując wy dostać się na suchy i równy gościniec organicznej pracy. Rol- nicy polscy! Czujemy Was na- pewno w Kurytybie na Zjeździe i na Sejmiku C. Z. P.

J. Ceła.

POŁOŻENIE POLITYCZNE BRAZYLJI

Pan Antonio Carlos prze- wodniczący...

Pan Antonio Carlos, przewo- dniczący Izby Posłów, zastępujący pod nieobecność pana Getulia Vargasa, pana prezydenta Repu- bliki przyjął w pałacu Cattete uwierzytelnionych przedstawicieli prasy i wygłosiwszy kilka poch- wał w ich stronę, zaprosił na posiedzenie gabinetu.

Przemówienia Ministra Finansów.

Minister Sousa Costa wyłożył stan finansowy państwa, przy- czym zapowiedział, iż uczyni wszystko, by przeprowadzić pro- gram finansowy, największej oszczędności. Zrobi on, co tylko będzie w ludzkiej mocy, by stwo- rzyć równowagę budżetu pań- stwowego. Obecny brak zaufania sfer finansowych i spadek kursu

zawdzięcza się jedynie brakowi równowagi budżetu, przeto nale- ży wyteżyć siły, by usunąć przy- czyną zła. Brazylija nie liczy obec- nie na nowe pożyczki, a może je wziąć dopiero w rachubę, gdy budżet państwowy będzie do- prowadzony do równowagi.

Wyjaśnienia pana Antonia Carlosa

Pan Antonio Carlos oświad- czył następnie, że wywody mini- stra Finansów mogą być tylko przyjęte z zadowoleniem i że komisja dla reformy płacy i urzę- dów, znajdująca się pod prze- wodnictwem ministra może wiele przyczynić się do osiągnięcia rów- nowagi, między przychodami a rozchodami państwa. Spadek kur- su jest tylko przejściowym obja- wem, a ci którzy w dalszym cią- (Dok. na str. 8-ej)

BANCO DO ESTADO DO PARANA
Z SIEDZIBĄ W KURYTYBIE
Rua 15 de Novembro
róg Monsenhor Celso
Filjo w Jacareinho i Paranaguá
Załatwia wszelkie operacje ban- kowe. Przyjmuje wkłady na na- stępujących warunkach:

Na rach. bieżący	2 1/2% rocznie
Wkładki popularne (do 20.000\$000)	5% rocznie
Za wywołaniem	30-dniowym 3 1/2% rocznie
Za wywołaniem	60-dniowym 4% rocznie
Za wywołaniem	90-dniowym 4 1/2% rocznie
Na termin 3-mies.	4 1/2% rocz.
Na termin 6-mies.	5% rocznie
Na termin 9-mies.	5 1/2% rocz.
Na termin 12-mies.	6% rocznie

23-26

ŚWIĘTY JAN
Patron ludu!

Ujaj swemu patronowi i zaopatrz się w bilet wielkiego planu Loterii Parańskiej na dzień św. Jana, o wielkim premjum 80 KONTÓW na 10 tys. biletów zaledwie!

„Sonho de Ouro“, znany Dom Ludowy, już wystawił na sprzedaż bilety na wielką rozgrywkę w dniu 27 czerwca, które sprzedaje po cenie 20\$000 za cały bilet.

N. B. — Plan specjalny Brazylijskiej Loterii Federalnej: 2.000 KONTÓW! Za 350\$000 w ODCINKACH 20-MILOWYCH. TYSIĄCE I TYSIĄCE INNYCH PREMJI TEGO SAMEGO PLANU!

Poszukujcie o „SONHO DE OURO“, gdzie znajdziecie korzyści!

Praca Generoso Marques, n. 12 — Telefon 1557. Adres te- legraficzny: SONDER — Caixa postal 177.
FILJE: Rua 15 de Novembro, 537 i Praca Tiradentes, 228.
UWAGA: Do interjoru przesyłka jest całkiem bezpłatną.
CURITYBA. 25-28

Ważne dla wszystkich!
Karty okrętowe do Polski, jak i z Polski, najta- niej, na najlepszych warunkach tylko w firmie „Salomão Guelmann“
RUA 24 DE MAIO 44.
WYGODNE, SZYBKOBIEŻNE OKRETY!

NOWY SKLEP
Nowe towary
Nowe desenie
Nowe odmiany
i wszystko co jest najpiękniejszego i najmod- niejszego znajduje się w Filji
S. A. Fabrica Paulista de Roupas Brancas
RUA 15 DE NOVEMBRO 261
TELEFON 1015.
Wielki wybór Kap, Palt i Pulowerów. KO- SZULE RAINHA i BANDEIRANTE ZA- GWARANTUJĄ WAM ELEGANCJĘ.
24-27

Bock-Bier z ATLANTYKI jasne i ciemne,
— JEDYNE PIWO NA OKRES ZIMOWY.

Hallo! Hallo! Hallo!

Baczność! Uwaga!

Mówi Administracja „Gazety Polskiej w Brazylii”

Najwyższy czas uiścić zaległą prenumeratę! Także czas płacenia zgóry prenumeraty do końca bieżącego roku. Administracja prosi usilnie, by głos nasz nie był głosem wołającego na puszczy! Uprasza się Szanownych p. p. Agentów o nadesłanie wykazu prenumeratorów, którzy już uiścili się z tych zobowiązań i zrzucili ze swego sumienia ten podwójny ciężar honorowego i rzeczywistego długu.

Administracja „Gazety Polskiej w Brazylii”.

Wiadomości parańskie

Ze względu na zbliżający się termin Zjazdu Zawodowych Rolników, Sejmiku Junackiego i Sejmiku C.Z.P. prosimy naszych korespondentów by nam nie przysyłali artykułów ni korespondencji treści nie odnoszącej się do tego tak ważnego momentu w życiu społecznym naszej kolonii

Na pomieszczenie artykułów chociażby najlepszych nie mających nic wspólnego z tymi zjazdami, nie mamy absolutnie miejsca, jak to nasi czytelnicy sami najlepiej mogą zauważyć.

W handlu przy ul. Argentina

na Portongu przyszło do sprzeczki w czasie gry w karty, między dwoma towarzyszami i przyjaciółmi, dwoma duchowymi braćmi w kartach i kieliszku. W czasie wymiany zdań powaśnieni, uważając że słowa to plewy, a czyn to ziarno, wzięli się do nożów, postanowiwszy rozstrzygnąć sporną kwestię żelazem. Skutek ten, że jeden leczy poturbowaną skórę i przyległości w szpitalu, a drugi siedzi tam, gdzie jak mówi wieszak „nie dochodzi promień słońca”. Właściwie nie powinno się pisać o takich zdarzeniach, powtarzających się ustawicznie, lecz przy sposobności musimy zwrócić uwagę czytelników na złe nastawienie młodzieży, która zamiast zajmować się sportami i strzelnictwem wyładowuje swą energię w tak hańbiący sposób.

Rolnicy pamiętajcie iż obecność wasza na Zjeździe w Kurytybie jest nieodzowna.

Dr. Roman Gajda

wyjechał w dn. 24 maja do okręgów Itaipolis, Tres Barras, Canoinhas i Cruz Machado w sprawach szkolnictwa i wizytacji szkół.

Przedstawienie w Teatrze Guahyry

Uczniowie Uniwersytetu Parańskiego zgrupowani w „Gremio Universitario” wystawiają w ten piątek sztukę „Ilusão” pióra jednego ze słuchaczy Wszechniczy.

W jednej z ról występuje nasza sympatyczna rodaczka panna Zebina Urbanówna słuchaczka Wydziału Prawniczego. Oprócz sztuki ma być wystawiony jeden akt mieszany. Sympatyczne grono amatorów może liczyć na pewno na zupełne powodzenie.

Junacy! od Waszej pracy zależy powodzenie Zjazdu Zawodowych Rolników, Sejmiku Junackiego i Sejmiku C.Z.P. Nie szczydźcie więc wysiłków.

Za pośrednictwem naszej redakcji

Rodzina pp. Czaczków składa serdeczne podziękowania znakomitemu lekarzowi, drowi Miguelowi Isaacson, operatorowi i lekarzom asystentom prof. drowi Victorowi do Amaral, drowi Victor do Amaral Filho, drowi Franciscowi Basetti Junior i drowi Joanowi Alfredowi Silva, którzy z całym poświęceniem i rzetelnością profesjonalną uratowali życie pani Annie Czaczkowej dokonując na jej osobie pomyślnie bardzo trudnej operacji.

Rolnicy przybywajcie sa-

mi na zjazd i na Sejmik, gdyż o waszych interesach Wy sami najlepiej pamiętać będziecie.

W związku z artykułami jakie ukazały się w prasie kurytybskiej, Wydział Konsularny Poselstwa R. P. stwierdza, że Państwo Stanisławowstwo Kracicy zamieszkują nieprzerwanie od października 1933 r. w Rio de Janeiro i do Buenos Aires nigdy nie wyjeżdżali.

Rolnicy! Nie żądajcie by dawny Zarząd mówił o tem czego nie mógł zrobić, lecz radźmy nad tem co powinniśmy zrobić.

Dotychczas nie zostali wybrani przedstawiciele klas profesjonalnych do Kongresu Stanowego. Czyżby nasza Konstytucja nie trzymała się norm nakreślonych Konstytucją Federalną?

Sprawa łazendy Monte Alegre

która dużo krzyku w swoim czasie narobiła w dziennikach została poruszona w Kongresie na posiedzeniu w sobotę przez posła opozycyjnego p. Ulyssera Vieira. Odpowiedział mu „leader” większości p. Gomi Junior, który wyjaśnił, iż wprawdzie Rząd jest największym akcjonariuszem Banku Stanowego, lecz w każdym razie nie może mieć interferencji w sprawy tego Banku. Interpelacja posła Ulyssera została odrzucona większością głosów.

Pan Manoel Ribas

ma przez miesiąc odpocząć po trudach rządów. W czasie jego wycieczki w rękach posła Caivalha Chavesa, prezydenta Izby jako zastępcy legalnego gubernatora, Pan Manoel Ribas spędził swe wycieczki w jednym z miejsc kąpielowych w Sta Catharina. Przedtem jednak spotka się z gubernatorem tego sąsiedniego Stanu, by z nim omówić sprawy obchodzące oba stany, związane z handlem drzewem a możliwe i herwą. Następnie p. Manoel Ribas ma udać się do Stanu Rio Grande do Sul by odwiedzić gubernatora Flores da Cunha.

Sprawa przymusowej pasteryzacji mleka

upadła tak, że zostanie utrzymana

ny wolny handel mlekiem. Kto woli mleko pasteryzowane, ten będzie mógł nabywać je w tak zw. uzynie. Z powodu pomyślnego rozstrzygnięcia kwestji panuje wielka radość pomiędzy mleczarzami. Deputacja mleczarzy ma udać się do pałacu, by podziękować panu gubernatorowi za pomyślnie rozstrzygnięcie sprawy.

W Porto Amazonas przemysłowiec

p. Ganassoli udał się na polowanie z dwoma towarzyszami. Po skończonych łowach gdy myśliwi wsiedli do samochodu, strzelba p. Ganassoli go zawadziła o drzewczki, spadł kurek i cały ładunek struty utkwiał mu w piersiach, przyczem nieszczęśliwy znalazł śmierć na miejscu.

Na kurytybskim przedmieściu Portongu

niejaki Franciszek Groszewski, polak, liczący lat 27 zgwałcił swą narzeczoną, liczącą zaledwie 13 lat. Gdy fakt doszedł do publicznej wiadomości, mieszkańcy oburzeni chcieli zlić z niego łubieżnika. Groszewski odpowiadać będzie przed trybunałem za popełnioną zbrodnię.

Nadzwyczajna okazja!

Sprzedaje się okazjonalnie 80 akrów ziemi, nadającej się pod uprawę kawy, ryżu, bawełny i trzciny cukrowej, na północy Parany. Pościadłość ta mieści się w odległości 9 kilometrów od stacji kolejowej Japira i obok kolonii polskiej. Informację udzielają: Józef Wolański w Red. „Gazety Polskiej” i H. Roberto Michells, ul. Mar. Floriano Peixoto 1186, tel. 9-5 25-32

Uwaga dla kupujących gazolinę

Zawiadamiam Sz. Rodaków, że najlepszą gazolinę STANDARD sprzedaje po najniższych cenach. EDWARD DODATKO, Praca Tiradentes (naprzeciw Hotelu Braz), 22-25

Polska Odznaka Sportowa --- Sportowa Odznaka Strzelecka

Jak z poprzednich artykułów jest nam rzecz wiadomą sportowe stowarzyszenia, jak i pojedynczy sportowcy mogą ubiegać się o Polską Odznakę Sportową. Odznaka ta jest niebyle jaką rzeczą, o której posiadanie warto się pokusić. Jest to bowiem, nie mniej nie więcej, jak sprawdzian tężyzny fizycznej każdego człowieka.

Wiadomo, że człowiek słaby fizycznie, nie może dokonać żadnego wyczynu sportowego. Ze słabością fizyczną idzie w parze pewien zanik przymiotów duszy, gdyż niema nic prawdziwszego jak stara maksyma, głosząca iż: „W zdrowem ciele, mieszka zdrowa dusza”.

Toteż wszystkie rządy na świecie dbają o wychowanie fizyczne powierzonych ich opiece społeczeństw.

Jak rządy mają obowiązek dbania o rozwój umysłowy społeczeństwa, tak również spada na nie troska czuwania, nad fizycznym rozwojem swych obywateli, gdyż obie te sprawy są ściśle połączone ze sobą i wymagają starannej bacności, by jedna strona nie wzięła góry nad drugą.

W naszym wieku, jest bardzo łatwą rzeczą, by nastąpiła taka niepożądana hipertrofia.

Weźmy na przykład uczącą się młodzież, pracowników umysłowych, zawody wymagające skupienia siły ducha. Łatwo by wpaść przesadę i ciało nie wykonując niezbędnego ruchu, musiałoby stale degenerować, co mocą siły dziedzicznej, przenosiłoby się i na inne pokolenia.

Weźmy następnie pod uwagę pracowników fizycznych, gdzie w największej części wypadków, dokonuje się jedynie jednostron-

nych ruchów, rozwijając przytem tylko pewne muskuly, ze szkodą dla drugich.

Musimy także wspomnieć, na pracujących tysiącami robotników, zwłaszcza w silnie uprzemysłowionych krajach, w kopalniach, pod ziemią, bez świeżego powietrza i bez słońca. Jaką dla tych ludzi musi być niezmierna tęsknota za szeroką przestrzenią, za promieniami życiodajnego słońca. Organizmowi ludzkim należy się odpoczynek. Nie chodzi to o odpoczynek bierny, gdzie ciało i dusza gnuśnieją, maleją i mówią pod prężnością robaczywiej. Najlepszym dowodem w Polsce, iż właśnie robotnik przemysłowy, czy górniczy najwięcej potrzebuje ćwiczeń sportowych, stanowi ludność Górnośląska, w której to polskiej prowincji istnieją niezwykle liczne fabryki i setki kopalń, a która co do organizacji i wyczynów sportowych zajmuje czołowe stanowisko w polskim państwie.

Z tego wszystkiego widzimy, że sport jest nieodzownym warunkiem rozwoju, każdego zdrowego społeczeństwa, tym językiem wagi, utrzymującym na równi, w jednej mierze, rozwój ciała, z rozwojem ducha.

Walko o zdobycie Polskiej Odznaki Sportowej winna być u nas, potężnym bodźcem dla jednostek, jak i dla całego naszego społeczeństwa o przekonanie nas samych, o naszej tężyznie fizycznej, co równocześnie powinno wpłynąć skutecznie, na rozwój

(Dok. na str. 8-9)

Centralny Związek Polaków w Brazylii

Zarząd Centralnego Związku Polaków w Brazylii prosi uprzejmie wszystkich polaków, posiadających oryginalne zdjęcia fotograficzne z czasów legionowych Marszałka Józefa Piłsudskiego o wypożyczenie takowych na przeciąg trwania IV Sejmiku, celem urządzenia stoiska, poświęconego pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego. W związku z powyższym, prosimy o nadsyłanie tych fotografii do dnia 20 czerwca, ponieważ późniejsze otrzymanie takich, nie pozwoliłoby nam na urządzenie stoiska.

Z żałobnej karty.

S. P. TEKLA GŁOWALA opatrzona Św. Sakramentami zmarła w Bakaszery dnia 25 maja b. r. po długiej i ciężkiej chorobie. Wszystkim którzy odwiedzali chorą, a po śmierci oddali jej ostatnią przysługę odprowadzając ją na miejsce wiecznego spoczynku w S. Kandyda strapiony jej mąż składa serdeczne Bóg zapłać

Jan Głowala

Companhia de Terras Norte do Paraná

DRUGA REZERWA POLSKA NA ZIEMIACH KOMPANII ANGIELSKIEJ POŁNOCNEJ PARANY

ORLE

DRUGA REZERWA POLSKA NA ZIEMIACH KOMPANII ANGIELSKIEJ POŁNOCNEJ PARANY

Po spełnieniu prawie całkowitem pierwszej Rezerwy Polskiej, zwanej WARIA, gdzie ostatnie loty sprzedaje się po 500\$000 za akier, C ia zarezerwowała drugi obszar pod nazwą „ORLE” dla kolonizacji polskiej, tak dla już osiadłych w Brazylii, jako i świeżo emigrujących z Polski.

ORLE leży w dorzeczu rzeki Pirapó, w odległości 14 klm. od ROLANDJI i 8 klm. od ARAPONGAS stacji kolei w budowie. Rolandia, miasteczko już spore, jak i Arapongas, połączone z ORLEM wysłanieniami drogami automobilowymi.

ORLE leży na wysokości 600 do 700 m. ponad poziom morza. Ziemia, pierwszorzędną, z dobrymi wodami, o wielkiej wydajności; kawy, bawełny, ryżu, drzew owocowych, etc. Teren falisty, zalesiony gatunkami drzew jak: peroba, cabriuna, cedar, pau d'elho, palmito i innymi, świadczącymi o wielkiej wydajności ziemi.

ORLE ze względu na wysobie położenie i zupełny brak bagien, nie może mieć malarji.

CENA LOTOW, od 5 akrów wwyż po 400\$000 za akier, gotówką lub na CZTEROLETNIEM spłaty z 8 proc. rocznie od pozostałego kapitału.

Blizszych informacji udzielają: Companhia de Terras Norte do Paraná: S. Paulo, rua 3 de Dezembro 48, Cx. p. 2771.

Londrina: Dyrekcja tejże Kompanji. Cambará-Paraná: IGNACY SZANKOWSKI, Główny Agent tutejszej Kolonizacji Polskiej, który wydaje też BILETY DARMOWE z Cambará aż na ORLE.

ZAPRASZAMY wszystkich zwiedzić nasze Kolonie, bez obowiązku kupna i powrotnym biletem darmowym!

CASA LUNAR

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI

Garnitury na miarę - Wielki wybór kaszmirów, Koszul, Kapeluszy i artykułów dla mężczyzn.

CENY BEZKONKURENCYJNE

Fabryka gotowych ubrań hurtem i detalicznie

ISRAEL KRIEGER

148 RUA RIACHUELO NR. 148

Dr. Jan Aleksander Dobrowolski

Konsultorium: Plac Tiradentes, 322 przy fabryce czekolady Basgala. — Klinika ogólna i chirurgiczna. Zestawia się złamane części kości. Leczenie żylaków i hemoroidów. Własne laboratorium wykonuje analizy uryny, krwi, ropy i t. p. Badania przez mikroskop.

Godziny przyjęć: od 10—12 i od 15—19. 21—32

COMPANHIA FORÇA E LUZ DO PARANA' - CURITYBA

KAMPANJA POŁĄCZEŃ I INSTALACYJ

CZAS TRWANIA KAMPANJI: Od 1-go maja do 15 czerwca 1935.

WARUNKI KAMPANJI obejmują 2 klasy:

a) Domy zamieszkałe od od miesiąca i więcej, nie zaopatrzone w światło elektryczne.

b) Domy zamieszkałe od od miesiąca lub więcej, nie posiadające instalacji elektrycznej i położone przy liniach Kompanji o niskiej sile.

KLASA A — 1 — Odnowienie połączenia kosztować będzie 56\$100 płatne w 9-ciu ratach, z których pierwsza 16\$100 i osiem pozostałych po 5\$000 każda.

— 2 — Kwoty rat będą przedstawiane wraz z rach. za światło.

— 3 — Domy nie zaopatrzone w światłomierze typu „Standard” mogą otrzymać takowe za opłatą 50\$000. Cały rachunek będzie zlikwidowany przez pobranie na wstępie 16\$100 i pozostałej reszty w 10-ciu ratach, po 9\$000 każda.

KLASA B — 1 — Koszta instalacji wskazuje poniższa tabela, określająca cenę i ilość rat.

	Cena z kluczem przy żarówce	Cena z kluczem na ścianie	Taksa za połączenie	DEPOZYT	CAŁOŚĆ	WSTĘPNE	10 RAT
4 żarówki z jednym chwytym	135\$000	195\$000	Zniesiona na czas kampanji	40\$000	175\$000	25\$000	15\$000
5 żarówek z jednym chwytym	145\$000	210\$000		40\$000	235\$000	25\$000	21\$000
6 żarówek z jednym chwytym	155\$000	230\$000		40\$000	185\$000	25\$000	16\$000
7 żarówek z jednym chwytym	165\$000	250\$000		40\$000	250\$000	25\$000	22\$500
8 żarówek z jednym chwytym	175\$000	270\$000		40\$000	195\$000	25\$000	17\$000
				40\$000	270\$000	35\$000	23\$500
				40\$000	205\$000	25\$000	18\$000
				40\$000	290\$000	40\$000	25\$000
			40\$000	215\$000	25\$000	19\$000	
			40\$000	310\$000	45\$000	26\$500	

2. — Raty będą pobierane przy okazaniu faktury za skomunikowanie. Obie klasy podlegają następującym warunkom:

1. — Konsument mający zaległości w Kompanji, mogą zlikwidować takowe w drodze rat miesięcznych na zasadzie uprzedniego porozumienia.

2. — Po uiszczeniu ostatniej raty, Kompanja doręczy konsumentowi pokwitowanie Depozytu Gwarancyjnego Konsumpcji, zdeponowanego w Caixa Economica i przynoszącego 5 proc. w stosunku rocznym.

Prosimy zwracać się po informacje do któregośkolwiek z naszych funkcjonariuszy.

Z São Paulo i Rio

Sekcja Administracyjna „Gazety Polskiej w Brazylii” w Stanie S. Paulo pod kierownictwem p. J. M. HOLESKIEGO, Rua Conselheiro Ramalho, 274.

Odnosząc się do kwestii autonomii municypjów, rozstrząsanej bardzo żywo w konstytuancie Stanu S. Paulo, jedno z pism rioskich czyni komentarze utrzymując, że administracja brazylijskich municypjów, była przez długie lata i jest jeszcze kwestią drugorzędą, natury politycznej, we wszystkich Stanach Federacji. Z tego też powodu powstał chaos i stan zamieszania, w które popadły komórki federacyjne, które padły ofiarą paradoksu, autonomii posuniętej do nierozsądnych granic.

Japońscy podróżnicy przybyli na pokładzie statku „Rio de Janeiro Maru” w liczbie 78-ku, do Santos, zostali przeszkodzeni przez władze fiskalne w wyładowaniu, mocą prawa o emigracji. Ministerjum Spraw Zagranicznych, poinformowane o naszym wypadku, zwróciło się do ministerjum Pracy, prosząc o pozwolenie wyładowania dla rzeczonych japończyków, gdyż nie są oni wychodźcami, lecz technikami, którzy mają po krótkim w Brazylii pobycie, powrócić do swej ojczyzny. Po otrzymaniu takiej informacji, ministerjum Pracy zezwoliło na wyładowanie wzmiankowanych podróżnych, lecz zaznaczyło, że dopilnuje, by rzeczywicie ci japończycy odjechali po pewnym upływie czasu do Japonii, stosownie do brzmienia postanowień konstytucyjnych, ograniczających emigrację do Brazylii.

W tych dniach odkryto w Santos na jednym z przybrzeżnych parowców, młodego człowieka, który na „gapę” chciał się dostać do Florianopolis do Rio de Janeiro. Z powodu braku „drobnych”, nie mógł kupić sobie biletu. Podróżny ten został odstawiony napowrót do miejsca swego przeznaczenia.

W pierwszych dniach czerwca ma być na powrót otwarta pinakoteka paulistańska, zamknięta od rewolucji październikowej, w roku 1930-ym.

Ku czci poległych w czasie walk, w roku 1932-ym ma być wniesiony pomnik a szczyt śmiertelnie zabitych mają być złożone w spólnym mauzoleum. Celem przeprowadzenia tego projektu został utworzony komitet, na którego czele stoi gubernator Stanu, wraz ze wszystkimi sekretarzami i przedstawicielami wszystkich warstw społecznych S. Paulo. Honorowym prezesem komitetu centralnego jest były prezydent Stanu, dr. Pedro de Toledo. Do komisji doradczej należą wszyscy posłowie do Konstytuancy Stanowej i paulistańscy posłowie do Kongresu Federalnego.

W poniedziałek miał wyjechać pierwszy autobus, z Kurytyby, który ma utrzymać połączenie między stolicami Stanów S. Paulo i Paraná. Ponieważ czas podróży będzie znacznie krótszy, a droga prowadzi przez bardzo piękne okolice, przeto należy się spodziewać, że ruch na tej nowej linii komunikacyjnej, będzie bardzo ożywiony.

Znany złodziej kieszonkowy niejaki F. Benitez usiłował wyciągnąć w tramwaju, pewnemu rolnikowi japońskiemu pulares, zawierający gotówkę, 350 milreisów i świadectwo, na złożoną w banku kwotę, wysokości 20-u kontów. Gdy szczęśliwie dokonał swego zamiaru, został spstrzeżony przez towarzyszącego japończyka. Zanim zdolał uwieścić rzeszka, miał on czas wręczyć skradziony pulares swemu koledze, który natychmiastowo ulotnił się ze zdołnością. Złodziej został zatrzymany we więzieniu, a policja czyni poszukiwania jego pomocnika.

Postawie Paraficy do Izby Federalnej porzuciwszy drobne kwestje współzawodnictwa stronnicych, pracują wspólnie, nad dobrem naszego Stanu. Po przeprowadzeniu kredytów, w wysokości 10-tych tysięcy kontów na wypłatę należności za konstrukcję drogi do Ribeiry, wspólnymi wysiłkami otrzymali subsydjum na szpital dla trędowatych, koło Piraquary, w wysokości 100-u kontów, jak również taką samą sumę dla senatorjum dla suchotników w Lapie. Dn. 30-go p. m. wszyscy posłowie paraficy wydali obiad na cześć parafickiego sekretarza Skarbu dra Otona Madera.

Dn. 30-go o 7.30 wydarzył się w buch prochu, nagromadzonego w ilości 12.000 kg. w szopie fabryki naboju w Realengo. Szopa została zupełnie zniszczona, lecz wypadek ten nie pociągnął żadnych ofiar w życiu ludzkich.

Mennica w Rio de Janeiro otrzymała od Banku Brazylijskiego 68

Rio

Izba posłów uchwaliła kredyt w wysokości 10.000 kontów na zapłacenie kosztów budowy drogi do Ribeiry.

Ze względu na podniesienie się ceny funta sztelinga który był płacony według kursu oficjalnego po 92\$300, jak również dolara, który był notowany po 18\$000, towarzystwa trudniące się przywozem i sprzedażą gazoliny, postanowiły podnieść cenę tego produktu o 100 rs. na litrze.

Akta procesów wszczętych przez rząd rewolucyjny przeciw różnym nadużyciom popełnionym, za pierwszej Republiki, spoczywające w olbrzymiej ilości w pałacu Senatu, zostaną wywiezione do muzeum historycznego jako dokumenty epoki rewolucyjnej i także niepowodzenia syndykancji wprowadzonych przez rewolucjonistów.

Gwałtowny pożar zniszczył budynek nr. 65 przy ul. Quitanda, gdzie znajdował się pensjonat familijny „Commercio”. Dom został obrócony w popioły.

Na posiedzeniu Izby Posłów Kongresu Federalnego, które odbyło się w dn. 28-ym p. m. poseł Acurcio Torres, przemawiając w imieniu mniejszości, zażądał by „veto” prezydenckie weszło pod dyskusję na posiedzeniu plenarnem Izby. Jak wiadomo, „veto” zostało założone przez pana Getulija Vargasa przeciw podwyżce pensji urzędnikom „Veto” znajduje się jeszcze w Komisji Finansów, która ma wydać o niem swe orzeczenie. Komisja jednak wystąpiła do prezydium Izby prośbę przedłużenie terminu zwrotu dokumentu o 10 dni. W ten sposób nie można było zadość uczynić żądaniu mniejszości parlamentarnej. Istnieje podejrzenie że przedłużenie terminu zwrotu, zostało zażądane w tym celu, by przeszkodzić odrzuceniu „veta”.

Rozmawiając z dziennikarzami, p. João Carlos Machado, interpretując myśl pana Prezydenta Republiki, w sprawie „veta”, powiedział, iż pan Getulio Vargas sprzeciwił się części reformy płac, odnoszącej się do urzędników, opierając się na fakcie, że część ta była w niezgodzie z postanowieniami Konstytucji. Odrzucenie „veta” prezydenta obniżyłoby bezwarunkowo jego powagę. Ponieważ można się spodziewać silnych sprzeciwów przeciw „veto”, jest rzeczą prawdopodobną że wypadek ten zostanie przeniesiony na teren zaufania politycznego.

Ks. Kardynał Sebastião Leme w towarzystwie swego sekretarza monsignora Mella udał się do pałacu Catete, by złożyć swe uszanowanie zastępcy prezydenta, w urzędowaniu, panu Antoniowi Carlosowi.

Donoszą z Porto Alegre że pan Borges de Medeiros ma udać się w najbliższej przyszłości do Rio de Janeiro, w celu wykonywania swego mandatu deputowanego, w Izbie Federalnej.

Postawie Paraficy do Izby Federalnej porzuciwszy drobne kwestje współzawodnictwa stronnicych, pracują wspólnie, nad dobrem naszego Stanu. Po przeprowadzeniu kredytów, w wysokości 10-tych tysięcy kontów na wypłatę należności za konstrukcję drogi do Ribeiry, wspólnymi wysiłkami otrzymali subsydjum na szpital dla trędowatych, koło Piraquary, w wysokości 100-u kontów, jak również taką samą sumę dla senatorjum dla suchotników w Lapie. Dn. 30-go p. m. wszyscy posłowie paraficy wydali obiad na cześć parafickiego sekretarza Skarbu dra Otona Madera.

Dn. 30-go o 7.30 wydarzył się w buch prochu, nagromadzonego w ilości 12.000 kg. w szopie fabryki naboju w Realengo. Szopa została zupełnie zniszczona, lecz wypadek ten nie pociągnął żadnych ofiar w życiu ludzkich.

sztab przedniego złota, wagi 1.012 kg. 866 gr. i 404 mlgr wartości 20.966.334\$500.

Konstytuanta w Recife została poruszona wnioskiem posła Angela de Sousa, który sprzeciwiał się by Konstytucja Stanu Pernambuco rozpoczynała się jak inne, słowami: „W imię Boga”. Istnieje przypuszczenie, że poseł ten zamiłowany w gestach teatralnych, nie mając w inny sposób, w ten przynajmniej chciał na się zwrócić uwagę powszechną.

Hermes Cossius skazany za głośną w swym czasie sprawę szantażową na 14 miesięcy więzienia wniósł apelację, przeciw temu wyrokowi, do Najwyższego Trybunału Apelacyjnego. Trybunał odrzucił jego podanie dwoma głosami, przeciw jednemu, zatwierdzając pierwszy wyrok.

Telegramy nadeszłe z Montevideo donoszą o odkrywaniu spisku na życie prezydenta Urugwaju, pana Gabrijela Terry, który miał znaleźć wykonanie, w czasie odwiedzin prezydenta Brazylii w Montevideo. Ambasada Urugwajska zaprzecza tej pogłosce.

General Eurico Dutra komendant 1-go okręgu wojennego nakazał odłożyć rozpoczęcie się drugiego perodu instrukcji wojskowej, z powodu złego stanu zdrowia istniejącego w niektórych korpusach jego jurysdykcji.

Został podpisany kontrakt budowy frygoryfiku w porcie Rio de Janeiro.

Przyjazd Generała Flores da Cunha jest spodziewany w tych dniach.

Przybyła do Bello Horizonte misja ekonomiczna japońska.

Minister Sprawiedliwości, p. Vicente Rain wyjechał do S. Paulo.

Krażą pogłoski iż obecny dyrektor drogi żelaznej S. Paulo — Rio de Janeiro dr. Alexandre Gutierrez miałby ustąpić ze swego stanowiska, a na jego miejsce, byłby zamianowany znany technik, dawno już upatrzony do wykonywania tego urzędu, przez ministra Marquesa dos Reis.

Minister Wojny, general João Gomes polecił podwładnym mu władzom wojskowym wywalić z wojska wszystkich sierżantów, podoficerów i prostych żołnierzy, którzy wzięli udział w ostatnim zgromadzeniu radykalno-lewicowego stronnictwa Aliança Nacional Libertadora. Oficerowie, któ-

rzy wzięli udział w tem zgromadzeniu, będą procesowani dyscyplinarnie.

Pan Getulio Vargas, po powrocie z podróży, nie obejmie natychmiastowo urzędowania, lecz spocznie jakiś czas po trudach, na fazendzie jednego z przyjaciół.

Minister Wojny przychyłając się do prośby wniesionej drogą dyplomatyczną, zezwolił by wycieczka, złożona z wybitnych osobistości północno-amerykańskich, między którymi znajduje się i syn prezydenta Stanów Zjednoczonych, przekroczyła granicę brazylijską, wraz z bronią i amunicją przeznaczoną do polowania na jaguary. Przewodnikiem tej wycieczki myśliwskiej, będzie słynny myśliwy północno-amerykański Aleksander Siemel, żyjący od kilku lat w lasach brazylijskich.

Pewien robotnik ukradł w tramwaju, p. Manoelowi Dias da Costa, znanemu przemysłowcowi torebkę, zawierającą 19:550\$000. Uwięziony wypierał się tego czynu, lecz przeprowadzona rewizja wykryła pieniądze w jego domu. Uwięziony wyznał wówczas, że będąc w ciężkich warunkach materialnych, chciał w ten nielegalny sposób poprawić swój los.

Projekt uchwały udzielającej Stanowi Rio Grande do Sul pożyczkę w wysokości 50 tysięcy kontów, na spłatę bonów stanowych wejdzie pod obradę Izby. Są znaki, że posiedzenie, na którym omawiać się będzie ów projekt będzie jednym z najburzliwszych obecnej sesji.

Znajdują się w Rio de Janeiro p. Dengoro Wada, przedstawiciel największego dziennika japońskiego „Osaka Marichichi”, którego nakład dzienny przekracza 3 miliony emzemplarzy.

TLÓMACZ PRZYSIĘGŁY
MIGUEL OCOUGNE
Wykonuje wszelkiego rodzaju tłumaczenia we wszystkich językach. Dzięki swym rozległym stosunkom może i dzielać jak najpewniejszych porad i wyrażać w jaknajkrótszym czasie dokumenty, mianowicie: cartieras, paszporty, naturalisacão (obywatelstwo brazylijskie), chamadas (karty wezwania) i t. p.
S. PAULO
Rua 15 de Novembro 32 sbr.

ZAKŁAD KRAWECKI
„ALFAIATARIA ECONOMICA”
Ubrania podług miary i gotowe.
Wincenty Pożerski właśc.
Largo Paysandú 26 - A - São Paulo.

POŚLIJCIE SWOJĄ MAŁĄ FOTOGRAFIĘ
lub pamiątkowy widoczek krajobrazu,
a z niego zrobimy wam wielki, artystycznie wykonany portret. Wykonujemy powiększenia olejne, kredkowe („crayon”), porcelanowe, emalja i t. p.
ZAWSZE NOWOŚCI
Ramy owalne, szklą wypukłą lub zwykłą. — Cenniki, informacje lub przedstawiciela wysyłamy na żądanie natychmiast.
PRACA NASZA OBIĘGA KULĘ ZIEMSKĄ
Odpowiadamy na listy w językach: polskim, czeskim, rosyjskim, ukraińskim, niemieckim, angielskim i we wszystkich językach romańskich i innych.
Zamówienia kierować na adres:
Alegria, Caixa postal 1965 — São Paulo.

POLONUS
CREME DENTAL
Wskazówka dla rodziców
Dzieci niechętnie czyszczą zęby często dlatego że są za wygodne a przeważnie czu i niechęć do pasty do zębów, która zwykle więcej dostosowana jest do gustu i smaku dorosłych osób.
Spróbujmy więc dla naszych dzieci polską pastę do zębów „POLONUS”. Jej łagodny i przyjemny smak odpowiada doskonale naszej młodości. **ŻĄDAĆ W SZEDZIE.**

DR. A. CANDJA
SPECJALISTA CHOROBU WENERYCZNYCH
SYPHILIS I TRYPHER WE WSZELKICH STADJACH
Klijenci otrzymują bezpłatnie analizy lekarskie.
— Przyjmuje od 9—11 i od 2—6 codziennie. —
W niedzielę od 10—12
SÃO PAULO — Rua Barão de Itapetininga 52. — 3 piętro
TELEFON 4-0218.

Nawet mieszkając w odległych „sertongach” możesz być w stałym kontakcie z całym światem — posiadając nowoczesne, udoskonalone, o najczystszej glosie
RADIO
WARDS AIRLINE
na krótkie i długie fale.
Muzyka, Śpiew, odczyty, wiadomości z całego świata.
Dla miejscowości pozbawionych światła elektrycznego dostarczamy **RADIA Z BATERIĄ.**
Ceny i warunki b. przystępne.
O bliższe informacje piszcie po polsku do firmy
EMILIANO, KIMAK & CIA.
Palacio Avenida apt. 304, telefon 1761. — CURITIBA.

„Times” o nowej Konstytucji polskiej.
Londyński „Times” zamieszcza artykuł wstępny na temat nowej Konstytucji w Polsce. Pismo stwierdza, że naogół ustawa konstytucyjna potwierdza stan rzeczy, jaki wytworzył się po przewrocie majowym. „Times” podkreśla, iż Marszałek Piłsudskiego zalicza się do rzędu najbardziej bezinteresownych mężów stanu okresu powojennego i że rządy jego doprowadziły do podniesienia Polski i jej obecnego stanowiska wśród mocarstw.
Według „Timesa” zwolennicy Marszałka z myślą o przyszłości wzmocniają władzę wykonawczą, ukrócając możliwości powrotu do partyjnictwa.
Aczkolwiek polska odmiana parlamentaryzmu może być nieprzyjemna dla angielskich demokratów, to należy, zdaniem „Timesa” pamiętać, że praktyka demokracji w Polsce nie wykazała najlepszych rezultatów: „Times” przypomina zamieszczenie w okresie partyjnictwa, gdy aż 35 rozmaitych stronnictw ubiegało się o względy wyborów i przedostawia temu stanowi rzeczy trwałość istnienia bloku rządowego.

Pismo podkreśla następnie doniosłą rolę, którą odgrywał w Polsce Marszałek Piłsudski, korzystając z takiego decydującego wpływu jednej osobistości, zwłaszcza w dziedzinie polityki zagranicznej są niewątpliwie.
Wykluczeniem jest — pisze dziennik — aby dawniejszy niemiecki Reichstag i polski sejm mogły się być zgodzić na polsko-niemiecki pakt o nieagresji, a natomiast Marszałek Piłsudski i kanclerz Hitler doprowadzili do porozumienia, które odgrywa żywotną rolę w obecnych rokowaniach europejskich.
„Times” wyraża życzenie, aby wzmocnienie rządów doprowadziło również do wzmocnienia pokoju. O ile tak będzie, to władcy polscy winni być w stanie wybrać szybko i decydująco pomiędzy alternatywami postępowania, jakie im ofiarowywane są na szachownicy europejskiej — kończy „Times”.

Zastój na rynku światowym.
„Rheinisch-Westf. Zeitung” stwierdza, że ożywienie, które do

niedawna zaznaczało się na rynku światowym, ustąpiło miejsca zastojowi.

Rozszerzenie handlu światowego bowiem nie postępuje już naprzód, a ceny surowców wykazują tendencję zniżkową. Jedynie w krajach należących do bloku szterlingowego, ożywienie gospodarcze wymaga się, co prawda tylko w tempie słabym.

W Anglii wszakże mnożą się już skargi na zmniejszenie się eksportu przemysłowego, jak i na spadek obrotów w innych gałęziach gospodarczych, czynnych na rynku światowym. W przemyśle bawelnianym, w ub. miesiącu cyfra bezroboczych poszła znowu w górę. Szczególnie niepomysłna jest sytuacja we Francji i Belgii.

W Ameryce Jacińskiej rynek wprawdzie się ożywia, ale w tempie słabym. W szczególności ceny zboża argentyńskiego, które w ostatnich latach silnie poszły w górę, obecnie spadają.

W Chile i Peru natomiast ożywienie gospodarcze wymaga się. Brazylija zaś zawarła niedawno ze St. Zjednoczonymi nową umowę handlową, po której spodziewa się ożywienia swego handlu zagranicznego. W Chinach z powodu waluty srebrnej eksport stale spada, w Japonii natomiast wciąż jeszcze wzrasta.

Mimo to panuje przekonanie, że wspomniane na różnych rynkach podstawy, umożliwią w niedalekiej przyszłości ponowne ożywienie się rynku światowego. Przedewszystkiem zaś St. Zjednoczone mają z powodu swego nowego kursu handlowo-politycznego wszelkie szanse na poprawę swej sytuacji gospodarczej.

Polska Jatka
„ACOUGUE PAULISTA”
Rua Ermelino de Leão esquina Candido Lopes — CURITYBA —
Poleca codziennie świeże mięso w najlepszych gatunkach — Mięso wołowe różnych gatunków, cielęcina i wieprzowina. Smalec, wędliny i inne wyroby mięsne. Ceny konkurencyjne niskie.
Na zamówienia telefoniczne odsyła się do domu.
TELEFON 283.
Rozmawia się w kilku językach: polskim, portugalskim, niemieckim, rosyjskim, litewskim, ukraińskim.
22 33

EMPRESA MARITIMA TRANSATLANTICA
Polska Transatlantyczna Agencja Podróżowa
Pasażerów z do wszystkich portów.
Karty wezwania chamady z i bez depozytu.
Wydobycia wszelkich dokumentów dla przyjazdu i wyjazdu po cenie kosztu.
Inkasowanie czeków depozytowych.
Odbieranie przyjezdnych i załatwianie ułatwienia zapłaty.
R. BENJAMIN CONSTANT, N. I. T. AND (ESQ. PRAÇA DA SÉ) SÃO PAULO
TELEPHONE: 2-7485
TELEGRAMMAS: TRANSMAR-S. PAULO Ceny najniższe.

Apteka Tiradentes
APEKARZ — KUNO KLEEMANN
CURITYBA Pracza Tiradentes Nr. 398 TELEFON 1084
Jedyną w Brazylii Aptekę Polską w Kurytybie. Największy skład artykułów aptecznych i drogerijnych po najniższych cenach. Porady lekarskie dla biednych od godziny 10 do 12

List z Polski

Konstytucja podpisana

Dnia 23 kwietnia Prezydent Rzeczypospolitej podpisał nową konstytucję na Zamku w Warszawie w sali zwanej Rycerską. Podczas podpisywania rozległy się wystrzały armatnie; ogółem oddano 101 strzałów, jak to jest przyjęte przy wielkich, radosnych uroczystościach. Nazajutrz, 24, konstytucja została ogłoszona w „Dzienniku Ustaw” i weszła w życie. W maju ma się zebrać sejm.

Przepisy wyborcze opracowane

Ostatniem dziełem sejmiku będzie uchwalenie przepisów wyborczych według zasad nowej konstytucji. Te przepisy zostały już opracowane przez tak zwaną „komisję ścisłą”, złożoną z trzech osób: premiera pułkownika Stawka, wicemarszałka Caira i posła Podolskiego. Zajmie się jeszcze temi przepisami klub B. B., ale pewno większych zmian nie przeprowadzi, dlatego dobrze jest poznać już teraz nowe zasady przyszłych wyborów.

Bez partyj

Będą się one odbywać całkiem inaczej niż dotychczas, gdyż nie ma być — postów partyjnych. Partje nie będą miały prawa wysuwać ludzi na postów. W każdym okręgu wyborczym osoby, godne piastowania poselstwa, wysunięte będą przez „specjalne kolegium” zaś składać się ma z przedstawicieli samorządu, izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i innych instytucji. Kolegium wspomniane przedstawi wyborcom kandydatów do sejmiku w ilości conajmniej dwukrotnie większej od ilości krzesel poselskich. I tak gdy na okrąg przypadnie 2 postów, to kandydatów będzie 4 (lub więcej).

Różne kierunki

Przyszli postowie nie będą koniecznie „jednej barwy”, lecz odpowiadać będą różnym prądom nurtującym w społeczeństwie, a więc będą i zachowawcy, i centrowi, i lewicowcy; czy jednak znajdą się wśród nich i opozycjoniści, o tem nikt nie wie. Okręgi wyborcze będą mniejsze, z każdego okręgu ma być wybranych 2-3 postów, wiek wyborcy będzie podniesiony z 21 na 24 lata. Do wyboru na posła wystarczy względna większość (jak w Anglii).

Wiś a miasta w nowych przepisach

Wielkie miasta będą podzielone na okręgi, tak urządzone, by wybierana była i mniejszość żydowska, i przedstawiciele robotników. Liczba postów większych będzie mniejsza, niżby to wypadło „według sprawiedliwości”. Wiadomo, że na wsi mieszka około 70% ludności Polski, a tylko 30% po miastach. Ilu będzie postów ze wsi, na pewno niewiadomo, pisano raz, że połowa wszystkich postów wyniesie około 300 (teraz jest 444).

Dwustopniowe wybory do senatu

Wybory do senatu będą dwustopniowe: najpierw się wybierze wyborców, a dopiero wyborcy obiorą senatorów; Kto otrzyma prawo obierania wyborców i senatorów, dokładnie nie wiadomo. Tylko milion osób będzie uczestniczyło w wyborach do senatu, gdy w wyborach do sejmiku weźmie udział (o ile zechcą) 14 milionów osób.

Wybory a ludność

Sądzić wolno, że przepisy wyborcze zmniejszą możliwość walk politycznych, usuną prawie zupełnie partje od udziału w życiu politycznym, prawdopodobnie dadzą więcej miejsc w sejmie, a zwłaszcza w senacie ludziom z obozu umiarkowanego i rządowego. Co będzie jednak, jeżeli ludność weźmie udział w głosowaniu tylko nielicznie? Hasło „nie głosować” rozlega się już od paru miesięcy w Małopolsce zachodniej wśród piastowców. Trudno wprowadzać na wsi przymus głosowania, a na niego

sujących nakładać kary. Wszelkie wybory powinny się odbywać z żywym udziałem ludności. Inaczej będą one niepotrzebne. I oddalą rząd od narodu.

Rozłam

Rząd pragnął widocznie zaznaczyć, że nie chce i nie może być skrajnym. Widać to z rozłamu między „Legionem Młodych” a seniorami (czyli starszymi), opiekującymi się młodzieżą legionową. Seniorzy zerwali się i rozwiązali swoje koło opiekuńcze nad Legionem Młodych. A były to poważne osobistości jak premier Stawek, minister Kościakowski, bracia Włocław i Janusz Jędrzejewicz.

Włochy traktują Polskę jako mocarstwo

Stanowisko Polski zagranicą wzmacnia się. Minister Beck odbył w Wenecji dwugodzinną rozmowę z Włochem Suwicheim, pomocnikiem Mussoliniego. Dwa lata temu Mussolini lekceważył się Polski i kiedy krzątał się koło stworzenia rady czterech (Francji, Anglii, Włoch i Niemiec), to podobno z myślą, aby Niemcy obdarować częścią Pomorza kosztem Polski. Dziś Włochy traktują Polskę jako mocarstwo i zabiegają o jej przyjaźń.

Niezbýt dobrana para

Rachuby Rosji na Francję, a Francji na Rosję zawadzą. W Wielką Sobotę miał być ułożony sojusz francusko-sowiecki, aliiści odwołali się na pewien czas. Dlaczego? Sowiety chcą ścisłego przymierza, mianowicie żądają, by Francja udzieliła im pomocy natychmiast, gdyby Sowiety ktoś napadł. Na to Francja się nie zgodziła. Uważa, że w pierw miejsce zebrać Rada Ligi Narodów i ta orzekłaby, czy pomoc Francji jest konieczna. Z drugiej strony Francja zażądała od komisarza Litwinowa, by Sowiety zobowiązały się nie szerzyć agitacji komunistycznej w armii francuskiej. Litwinów narazie nie chciał dać takiego zobowiązania. Słychać jednak, że Sowiety ustąpią wobec żądań francuskich. I sojusz francusko-sowiecki dojdzie, choć z trudem, do skutku.

Protest przeciw potępieniu

Niemcy wnieśli sprzeciw z powodu potępienia ich zbrojeń przez Radę Ligi Narodów. Sprzeciw ten doręczony był przez postów niemieckich w stolicach tych państw, które zasiadają w Radzie Ligi. W sprzeciwie rząd niemiecki oświadcza tym państwom, że nie mają prawa narzucać się na sędziów nad Niemcami. Powrót Niemiec do Ligi Narodów wydaje się po tym sprzeciwie niemożliwy.

Minister duński, który od potępienia zbrojeń niemieckich się powstrzymał, jest socjalistą. To się nazywa „czerwona” odwaga! Poznań, 5 maja 1935.

UŻYWANY

oficjalnie w wojsku

ELIKIR „914”
Po kilku dniach użycia tego lekarstwa zauważyć można:
1.)—Krew czysta, wolną od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
2.)—Zniknięcie przyszców, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jęczmykowych etc.
3.)—Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy
4.)—Zniknięcie objawów syfilitycznych i wszelkich niedomagań spowodowanych przez syfilis.
5.)—Zołądek i kiszkę w doskonałym stanie, bo „ELIKIR 914” nie atakuje żołądka i nie zawiera joduretu.
Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i chorób syfilitycznych.

ADWOKAT LUCJAN U. WILKE

Przyjmuje sprawy hantlowe, cywilne i kryminalne od godziny 9—11 i od 1—5.
Biuro: **Ulca Pedro Ivo n. 789** narożnik Dr. Muricy KURYTYBA. — Telefon 1745.

Tydzień Polityczny

J. CEHA

(RZUT OKA NA POŁOŻENIE ŚWIATA)

Po śmierci Marszałka Piłsudskiego

Śmierć tak wybitnej postaci, jaką był Marszałek Piłsudski, nie mogła przejść bez echa w świecie i przez długi czas jeszcze prasa całej kuli ziemskiej będzie podawać szczegóły z Jego życia i działalności. Przychoźdzące wieści mówią o głębokim żalu okazanym przez całe prawie społeczeństwo polskie i o ogromnym współczuciu, jakie obce narody i rządy okazały Polsce z powodu tak bolesnej straty. Lecząc istniejące światło tam muszą istnieć i cienie, przeto przyjdzie nam zanotować pewne zgrzyty, zaznaczając, że ważą one tyle wobec jasności oświetlającej postać Wielkiego Zmarłego, co cień bardzo małego osiołka, ryczącego z rozwartą paszczą na światłość wspaniałego słońca.

Hołdy składane pamięci Marszałka.

W Genewie komisarz Spraw Zagranicznych Sowiety p. Litwinow, który przewodniczył nadzwyczajnemu posiedzeniu Rady Ligi Narodów, po otwarciu posiedzenia, według zwyczaju, wypowiedział mowę poświęconą pamięci Marszałka i między innymi powiedział co następuje: „Składam hołd Jego życiu poświęconemu sprawie odzyskania wolności przez Jego kraj, co było powodem iż stał się on bohaterem narodowym. Piłsudski zdołał skonsolidować Polskę, która napowrót zajęła miejsce wśród wielkiej rodziny narodów. Pan Litwinow dodał, że pod kierownictwem Marszałka Polska zawarła z Unją Sowiecką pakt nieagresji i zakończył wezwaniem by zgromadzeni złożyli hołd pamięci Piłsudskiego i zjednoczyli się w żałobie z narodem polskim.

Pan Massigli, delegat Francji przyłączył swe słowa do słów pana Litwinowa:

„Dzisiaj, powiedział, Polska oplatuje swego bohatera. Francja, która była przedstawiana na pogrzebie przez swego ministra spraw Zagranicznych i przez słynnego swego wojownika, dała gorący dowód sympatii i swego współudziału w żalu sprzymierzonego kraju. Przedstawiciel Wielkiej Brytanji p. Eden, lord Prywatnej Pieczęci, dał również wyraz sympatii i Anglii dla Polskiego Narodu, tak okrutnie dotkniętego stratą Marszałka Piłsudskiego. Pan Eden wspominał również, że za swej ostatniej podróży miał zaszczyt poznać osobiście tego wybitnego męża i słynnego statystę polskiego.

Delegat włoski, baron Aloisi złożył hołd wielkiemu żołnierzowi i statystyce zaprzyjaźnionego narodu, którego boleści współczuje cały Naród Włoski.

Następnie przemawiali składając wyrazy współczucia i sympatii dla Polski pp. Madriaga, przedstawiciel Hiszpanji, Welie, przedstawiciel Węgier, Vasconcellos, przedstawiciel Portugalji i Cantillo, przedstawiciel Argentyny.

Pan Ruchdi Aras, delegat Turcji, wspomniawszy, że jego kraj nigdy nie zgodził się ani nie uznał podziału Polski, oświadczył, że łączy się w imieniu swego rządu do tej żałoby z powodu zgaśnięcia bohatera, który wskrzesił swój kraj.

Pan Antoniade przemawiał w imieniu Rumunji i Matej Ententy, wyrażając ubolewanie i wyrazy współczucia.

W końcu p. Komornicki, delegat Polski, podziękował w imieniu swego rządu zgromadzeniu. „Naród Polski, powiedział, jest głęboko wzruszony hołdami złożonymi ze wszystkich stron świata twórcy nowoczesnej Polski. Cała Polska współuczestniczy w żałobie Ojczyzny, rozumiejąc rolę Jego, który potrafił włączyć swój kraj w współzycie międzynarodowe. Piłsudski przemyslał głęboko problemy współpracy międzynarodowej, które częściej zajmowały Jego umysł w codziennej pracy męża stanu

wziął na swe barki odpowiedzialność przed historią za losy Polski. Rząd polski stojąc wiernie na straży idei Wielkiego Zmarłego, nie przestanie okazywać głębokiego zainteresowania wobec uczciwej i lojalnej współpracy międzynarodowej, która tak przemawiała do serca Marszałka Piłsudskiego.

Kopiec poświęcony pamięci Marszałka Piłsudskiego zostanie usypany w odległości około 7 kilometrów od Krakowa, a będzie miał wysokość kopca Kościuski. Przy usypaniu tego kopca ma być zużytych 150,000 metrów sześciennych ziemi. Koszty mają być pokryte drogą publicznej składki, a sypanie kopca ma być ukończone w przeciągu roku. Członkowie rządu, liczni oficerowie i obie córki Marszałka przywieźli osobiście nieco ziemi pod kopiec. Popioły matki Marszałka mają być w najbliższej przyszłości przewiezione z Litwy i ułożone z sercem Marszałka w mausoleum założyciela Nowej Polski.

Narodowa Konfederacja byłych kombatanów francuskich, która grupuje w sobie 3,500,000 członków wystąpiła do prezesa polskiego Gabinetu, pułkownika Stawka o radę z wyrazami współczucia i wysłała na egzekwie za duszę Marszałka jako swego przedstawiciela pana Henryka Leveque, członka Rady Konfederacji.

Liga Morska i Kolonialna otworzyła listę składek na budowę krążownika „Józef Piłsudski”. Pierwszy datek w wysokości 110 złotych został złożony przez Akademję im. Piłsudskiego w Warszawie. Senat Akademicki Uniwersytetu Warszawskiego postanowił jednogłośnie wysłać do Rządu podanie, by zostało nadane miano uniwersytetowi stolicy „Uniwersytet Józefa Piłsudskiego”. I w Brazylii śmierć Marszałka znalazła szeroki odzwiek w tutejszym społeczeństwie.

Posel federalny parański pan Francisco Pereira nie będąc obecny w chwili głosowania nad wyrażeniem przez Kongres Federalny wyrazów ubolewania z powodu śmierci Marszałka Piłsudskiego wypowiedział osobną mowę, w której podniósł znaczenie cywilizacyjne Polski, jako przedmurza chrześcijaństwa, broniącego Europę przez 900 lat w heroicznym walce ze światem wschodnim, na jej czynności kulturalną, gdy niosła kulturę zachodnią w odległe okolice wschodu, na jej wytrwałą walkę o wolność prowadzoną przez 150 lat porobozowych a następnie uczciwych wielkość duszy i zasługi Marszałka oddał również hołd pracy polskiej kolonji, którą paraficyzy nauczycieli się szanować i po bratersku miłować.

Nazwa Droga Józefa Piłsudskiego będzie nadana wielkiemu gościńcowi, przecinającemu całe terytorjum polskie od Wilna aż do Krakowa na przestrzeni 800 kilometrów. Cały ten wielki gościńiec będzie wylany asfaltem. Rząd Polski zawezwał wszystkie miasta, miasteczka, wsi i osady, przez które przechodzi ów gościńiec, by starały się o upiększenie go w miarę sił i posiadanych środków. U wjazdów i wyjazdów w ważniejszych miejscowościach wzniesione będą obeliski ku uczczeniu Marszałka. Na drogowskazach i kamieniach przydrożnych będą rzeźbione herby Piłsudskiego, a u bram Warszawy zostanie zbudowany wspaniały łuk triumfalny. Wszystkie nowe gmachy publiczne mają być stawiane koło gościńca Józefa Piłsudskiego. Cała droga ma być obsadzona drzewkami przez dzieci szkolne.

Wiadomości o istnieniu testamentu Marszałka Piłsudskiego, puszczone w obieg przez prasę zagraniczną, została formalnie zaprzeczona przez Agencję Telegraficzną PAT.

CIENIE

W pośród tych wszystkich manifestacji żałobnych zasłły jednak

wypadki, które hańbą okryły przedewszystkiem ich sprawców.

Samobójstwo „Gazety Warszawskiej”

Najstarsze pismo w Polsce „Gazeta Warszawska” organ narodowej demokracji, założona w roku 1774-ym, poszła tak daleko w swem zaciecierzeniu, że nawet nie wspomniawszy o śmierci Marszałka, zupełnie jakby była wiadomością bez znaczenia. Wobec tego został zastosowany do tego dziennika ostry bojkot społeczeństwa. Gazetę wykreślono ze Związku Wydawców pism polskich, jej współpracownicy zostali

wykreślony z polskiego Związku Prasy, a biura ogłoszeniowe, nie przyjmowały anonsów dla „Gazety Warszawskiej”. Nawet Zrzeszenie Sprzedawców Dzienników nie chciało więcej sprzedawać „Gazety Warszawskiej”. Wobec tak zdecydowanego bojkotu, ze strony społeczeństwa, najstarsze pismo polskie zakończyło tak niechwalenie swój żywot. Obecnie ukazał się „Warszawski Dziennik Narodowy” syn z krwi i kości zgrzybiałej endeckiej Gazety. Zapewne będzie ostrożniejszy od swej starej mamy, jeżeli zechce żyć długo i pragnie by mu się jako tako powodziło. (Dok. na str. 5-ej)

MĄCZKA ODŻYWCZA „ALEGRIA”

Zapobiega bólowi brzucha i wszelkim komplikacjom żołądkowym (SPECJALNIE U DZIECI)

Produkt ten powinien być używany przez wszystkie matki, dbające o zdrowie swych dzieci. Sprzedaż we wszystkich aptekach, składach aptecznych i pierwszorzędnych sklepach spożywczych. 503

FABRYKA WÓDEK I LIKIERÓW

Roman Bieliński i S^{ka}

Rua Pedro Ivo 426, esquina Barão do Rio Branco TELEFON 88. Curitiba — Paraná.

POLECA POLSKIE WÓDKI:

- Wódka żubrówka Wódka pomarańczówka
- Wódka cytrynowka Wódka stołowa
- Wódka żołądkówka Wódka imbirówka
- Wódka guaco Likier kakaowy
- Likier ananasowy Likier malinowy.

Wódki wyrabiane na chemicznie czystym spirytusie, bez przykrego zapachu i szkodliwych olejków eterycznych. Wódki polskie rozlewane są w białe francuskie butelki z piękną etykietą, przeto przystają każdy stół biesiadny. W każdym domu polskim, na każdym weselu, chrzcinach, zarczynach, czy też innym przyjęciu, powinny być polskie wódki. Kto polskie wódki pije, ten długo i zdrowo żyje. Tuzin butelek wódek, bez różnicy gatunków, łącznie z opakowaniem kosztuje 36\$00, loco stacja Kurytyba. Biuro główne. COMPANHIA PASTORIL — Praça Ozorio — esquina Rua Cabral. — Telefon 1072. — Curitiba — Paraná.

NIE POZWÓLCIE SIĘ OSZUKIWAĆ! OBAJACIE O ZDROWIE WASZYCH DZIECI!

Własności lecznicze soli owocowych i karlsbadzkich są (Vichy) są znane na całym świecie. Sole te można zaliczyć do najsukursniejszych środków na wszelkie zaburzenia żołądkowe. Drożdże „Fermento Suisso” są nie do zastąpienia, ze względu na ilość wyżej wspomnianych soli, użytych do fabrykacji tego artykułu. Pieczywo, do którego się używa „Fermento Suisso” jest lekkie, smaczne i łatwostrawne. „Fermento Suisso” nie jest używane tylko przez te osoby, które go jeszcze nigdy nie używały. Drożdże te wystarczy użyć jeden raz by stać się ich stałym konsumentem. Sprzedaż we wszystkich sklepach spożywczych.

TINTURARIA „POLONIA” RUA BARÃO DO RIO BRANCO, 627.

Posiada na składzie ubrania nowe i używane, palta i płaszcze wszelkiego rodzaju; kapelusze, kosaule i inne drobniutki sprzedaje po cenach bezkonkurencyjnych.

Pranie i farbowanie ubrań i kapeluszy.

Relojoaria Progresso

2.6 Praça Tiradentes 216

Obok Ski P. Demeterka

Wszelkie naprawy zegarów oraz biżuterji wykonuje się z największą punktualnością. Wszelkie naprawy oraz sprzedaż towarów są pod gwarancją firmy. Za złoto i srebro płaci się najwyższe ceny, płaci się gotówką. Fabryka pierścionków słubnych. Ceny bezkonkurencyjne. Upraszają się uważać na firmę

RELOJOARIA PROGRESSO

Praça Tiradentes nr. 216

Pomiędzy najlepszymi markami piwa wyróżnia się znana

1111 TUZIN RS. 14\$000

Oryginalny typ piwa, wyłącznie fabrykowany przez browar „CRUZEIRO”

CURITYBA Telefon 4951751.

„Pomba”

3. Wybór i przystosowanie ziarna do siewu

Ziarno siewne powinno pochodzić od zdrowych roślin, jedynego i tego samego gatunku, zebrane w stanie dojrzalym, normalnie rozwinięte, nieuszkodzone, dobrze przechowane, dobrze oczyszczone oraz posiadające odpowiednią barwę, pokładające odpowiedzialną barwę, białk, zapach i zdolność kiełkowania.

Ziarno może być zarządzone pewnymi chorobami. Aby nie dopuścić do ich rozwoju w czasie wegetacji, stosujemy zaprawianie czyli bejcowanie nasion. Najbardziej rozpowszechnionym sposobem bejcowania jest moczenie pszenicy w roztworze siwego kamienia (siarczan miedzi). W tym celu rozpuszczamy 2 kg siwego kamienia w 10 litrach ciepłej wody. Gdy siny kamień się rozpuści, dolewamy 90 litrów wody.

4. Siew. — Czas siewu przypada w Paranie między więcej od połowy maja do końca czerwca. Jeśli siewy rzemie, co się przedewszystkiem u nas praktykuje — to tak na głębokość siewu jak 10-15 cm, a jeśli nie mamy większego wpływu. Najodpowiedniejszą głębokość waha się od 3-6 cm.

Ilość wysiewu według obliczeń Garoli winna być od 15-20 kwartał na hektar, czyli 35 do 50 kwartał na akier.

O chorobach pszenicy w czasie jej rozwoju i o sposobach zapobiegania i wyeliminowania do przyczyniania fachowy artykuł p. inż. Kruszeńskiego, drukowany w jednym z poprzednich numerów „Rolnictwa”, Zebrał i tłoczył J. Ł.

Okregowy Zjazd Członków Zw. Zaw. Rol. Pol. w Brazylii w Marechal Mallet

W niedzielę dnia 14 kwietnia br. miał miejsce, w M. Mallet, Okregowy Zjazd Rolniczy, który to, pomimo nielegnego deszczu, jaki spadł w przeddzień zjazdu, był dość liczy i obszary przez członków kolekt rolniczych znajdujących się w obrębie Okregu.

Zjazd otworzył prezes Okregu p. R. Keresimowski, poczem wybrał na prezesa klamkę na przewodniczącego Zjazdu p. Michała Gryczak, a jako rzecznik zatwierdzono p. Józefa Króla.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu z ostatniego okregowego zjazdu, który się odbył 25 marca 1934 r. i krótkiej nad nim dyskusji, przystąpiono do sprawozdania z działalności zarządu Okregu.

Prezes Okregu p. Keresimowski wygłosił sprawozdanie ogólne z działalności z którego wynika, że w ciągu sprawozdawczego okregu miało zarząd do przezwyciężenia szereg trudności, mimo jakich to jednak ogólna liczba członków uległa zwiększeniu i praca organizacji szła, choć powoli, ale stale naprzód. Większość członków Okregu brała również udział w jego pracy, może za mało regularnie uczęszczała na zebrania, ale interesując się sprawami swej organizacji i pracując przyczynić się do jej rozwoju.

Konieczne sprawozdanie zaszereżował prezes, że nie wystarczy być tylko członkiem organizacji, lecz właśnie należy złożyć wkład na uspołecznienie i dozwolone w stanie urwanej pracy o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

WADOMOSCI HANDLOWE

I. Jesteśmy poinformowani, że browar „Atlantica” w Kurtybie posiada większą ilość jęczmienia browarnego i praci w browarze od członkami Okregu, tak, by w ciągu najbliższego roku można już było ją sprzedać.

W wadomosci zjazdu omówiono sprawę z zarządem Rolniczym, IV Sejmiku C.Z.P. i Polskie Wstawę w Kurtybie, podcażąc czesno przybył na sale obrad pan Konsul Dr. Cz. Kulikowski, by zaszczylić Zjazd swoja obecnością, a po powitaniu go przez obecnych, zajął, na prośbę bejcowanie, honorowe miejsce wśród prezyjum Zjazdu.

Następnie przystąpiono do wyboru władz na rok 1935-36, przy czym usłupujący zarząd zaproponował swa listę. Wystawiona lista została przyjęta przez akklamacje, wobec czego nowe władze ukonstytuowały się w następującym składzie:

Zarząd: prezes — p. Jan Sawczuk z kol. 4 Vera Guarany, wice-prezes — p. Andrzej Mikowski z kol. Lagado, sekretarz — p. Józef Król z kol. Dorizon, 2 sekretarz — p. Ferdynand Sołtan z kol. 3 Rio Claro, skarbnik — p. Konrad Jeziorowski z Malletu, 2 skarbnik — p. Józef Słuta z kol. Lagado.

Komisja Rewizyjna: przewodniczący — p. Michał Gryczak z kol. 3 Rio Claro, członek — p. Piotr Winiarczyk z kol. Carazinho, członek — p. Stefan Barotsek z Malletu.

Dalszym punktem porządku dziennego były wolne wnioski, w których to, między innymi, poruszono sprawę wydawania pisma rolniczego w polskim języku, gdzie byłoby podane różne wiadomości i spostrzeżenia pochodzące od kolonistów. Po stanowieniu tej sprawy poruszony na Zjeździe Rolniczym w Kurtybie, by Związek Rolników wydawał różne wiadomości rolnicze, z tutejszego terenu w formie biuletynu.

Na zakończenie wygłosił przemówienie p. Konsul Kulikowski, w którym to poruszył wiele interesujących dla obecnych na zjeździe rolników, spraw przyczem zaznaczył, że w organizacjach rolniczych praca jest zazwyczaj mało widoczna i powinna się powoli naprzód, dlatego lepszej wydajności mleka.

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

HODOWLA KAPRI EUROPEJSKICH W BRAZYLII

A. G.

(Ciąg dalszy)

Dla tartak bardzo szkodziem jest tworzenie okry zela (rdzy). Tworzy się ona tylko wtedy, gdy przesiąka woda zaszkodziła. O ile ziemia zawiera żelazo, musi być hodowca tartaka dość wysoki, a niektóre ziemię zdrenować.

W gospodarstwach rybnych, gdzie zarowno tarło jak i dorastanie ryb odbywa się w jednym i tym samym stawie, otrzymamy w pierwszym roku roku mało, ale bardzo dużych ryb, w następnym — bardzo wiele ale już składowanych.

Musimy dokładnie znać czas kiedy z danego stawu woda spływa, by najmniejszy stan wody wypadał w godzinach porannych.

Przed rozpozyczeniem jasnego wyłowu, należy najpierw wszystkie stawy przyciemnić, by karpie mogły być niezłownie przelozone do swego nowego miejsca pobytu. Gdy stawy są bardzo płaskie należy karpie spędzać do rowów miedzy stawami. W stawach o hatwo spływającej wodzie wyławiamy karpie zapomocą słomy. Po obmyciu ryb z szlamu, co odbywa się w specjalnych naczyniach, przenosimy je w noszakach, przykrytych siatką. Na brzegu sortuje się ryby i zanosi je do stawu, gdzie są już przygotowane. Przy tej sposobności wyłozona biera się specjalnie uważnie rybki przenieszone do przyszedłego tartaka. Najlepiej łowić przed miedzykami wiodącym. Przy wyławianiu ryb ważną jest też trzeźwo sprawadzenie przyszytu wagi rocznej i z tego powodu powinna być waga. Wtedy obliczamy także ilość posiadanych ryb. Dla transportu karpie gisną w wierzchu otworem, przez który rybki wygodnie dają się wyłozić. Beczki mają na dole odpowiednie dnostronne kliny, by się nie toczyły.

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

zwrócić uwagę na następujące szczegóły: 1) Opak botryoides, globulus, rostrata, paniculata. 2) Materiał budowlany: globulus, maculata. 3) Słupy i płoty: globulus, gigantea, robusta, rostrata.

Ważne plasczycze: paniculata, rudis.

Na ziemię ciucler: longifolia, rostrata, gigantea.

Na ziemię urdzolonec: saligna, calophylla.

Na ziemię górzyskie: teretioris, robusta, rostrata.

Wysiew — Rozmrażanie eukaliptusa odbywa się zapomocą nasion, które się wysiewa w szkółkę, poczem zary od maja aż do października. Jakąkolwiek ziemią, byłaby nie za nadto gliniasta nadaje się na szkółkę. Najlepiej będzie ziemia próchniczo-piaszczysta. Przed wysiewem należy ziać obficie ziemię, aby nie uskurczyła tego przed większym rozłożeniem. Pośiana rzadko nasiona przykrywa się cienką warstwą miakkiej ziemi. Na każdy metr kwadratu wysiewa się około 50 sadzonek nasion, z których można otrzymać około 1500 sadzonek.

Przesadzanie. Po upływie 2 miesięcy przesiadujemy do przesadzania. Nie przesadzamy odrazu na state miejsca, ale najpierw do skrzynki o niedużych wymiarach np. 60 cm x 10 cm x 60 cm, do których wejdzie około 100 sadzonek.

Po przesadzeniu trzeba koniecznie

Tydzień Polityczny

(Dokoliczanie)

Haniebne zachowanie się biskupa kieleckiego.

Z obowiązku dziennikarza muszę wspomnieć o niezgodnym zachowaniu się biskupa kieleckiego ks. Augustyna Łozińskiego. Jest to tem boleśniejsze, że wszyscy dostojnicy kościoła brali udział w pogrzebie Marszałka, który pojeździł się z Bogiem przed śmiercią i zmarł zaopatrzony S. Sakramentami, a jak wiadomo jest rzeczą Ojciec Święty polecił odprawić 1000 mszy św. na intencję jego zbawienia. Ks. biskup, nienawidzący Marszałka ze względów politycznych co jest przeciwnie nauce Boskiego Mistrza z Nazarethu, chciał przeszkodzić, by po śmierci Marszałka wywieziono chorągwie z wież do pół masztu, na znak żałoby i by uderzono w dzwony w dzień pogrzebu. Na szczęście sami duchowni nie usłuchali tego tyrańskiego i niechrześcijańskiego nakazu i wszystko odbyło się po bożemu. Następnie jednak ukazały się na mieście klepsydry żałobne z napisami: „Biskup Kielecki, ks. Augustyn Łoziński zmarł dla świata. Wieczny odpoczynek racz mu dać Panie!” W ten sposób biskup został wykluczony ze społeczeństwa polskiego, a na zgromadzeniach ludowych zażądano, by został wydalony poza granice Polski. Ponieważ doszło do naszych uszu, że kilku indywiduów bez czci i wiary kawał w Kurytybie pamięć Marszałka, należy uczciwym ludziom zerwać wszelkie z nimi stosunki. Miłości, nie można nakazać, lecz należy żądać uszanowania wobec majestatu śmierci i wobec ogromnych zasług położonych dla Polski, przez Marszałka. Postępek parafian djeceji kieleckiej jest wskazówką, jak się powinno postępować z kilku szalonymi półgłówkami, którzy szkodzą najwięcej sobie, ściągając na swe osoby pogardę nawet obcych.

Różne wieści z Polski

Zdaje się że w najkrótszym czasie powstanie linja okrętowa między Gdynią a brazylijskimi portami.

Generalna Dyrekcja Turystyki Municipjalności Rio de Janeiro dostała zawiadomienie, że wkrótce nowy trans-atlantyczny okręt polski „Piłsudski” odbędzie inauguracyjną podróż z Gdyni do Brazylii. Na pokładzie „Piłsudskiego” przybędzie liczna wycieczka polska, złożona z kupców i przemysłowców.

Premier pułkownik Stawek złożył na ręce pana Prezydenta R. P. prolektynną prośbę o udzielenie dymisji gabinetowi, z powodu nowej sytuacji, wytworzonej przez śmierć Marszałka. Pan Prezydent nie przyjął dymisji, zapewniając, że gabinet zastępuje na Jego zupełne zaufanie.

Dziennik „Wieczerz Warszawska” donosi, że Rosja fortyfikuje pas nadgraniczny z Polską na linii Zbracza. Wieśniacy tamtejsi zostali wypędzeni ze swych osiedli, zabudowania spalone, a oni sami z rodzinami uciekli w głąb Rosji.

Dnia 1-go czerwca wstrzymano ruch na linii powietrznej Kraków-Wiedeń, z powodu nieprzyjaznego stanowiska rządu Czechosłowackiego, który nie chce pozwolić, by polskie aparaty przelatywały, nad terytorjum czeskim.

Wyniki wyborów w Czechach

Ostatnie wybory do parlamentu czeskiego wykazały przyrost sił niemieckich. Na trzysta posłów, czeskie stronnictwa otrzymały 234 mandatów, a niemieckie 66. Z tego 44 mandatów wypada na Stronnictwo Niemieckie Sudetskie, Heinleinos. W czasie wyborów gminnych, Niemcy odnieśli jeszcze większe sukcesy. Prezydent Masaryk przyjął podanie gabinetu Malypetra o dymisję a równocześnie polecił mu stworzyć nowy gabinet. Pan Malypetr rozpoczął rokowania z przewodcami stronnictwa czeskiego i niemieckiego a jest nadzieja że do końca tygodnia zdoła skonstruować gabinet.

Francuski Kryzys Finansowy

Po wojnie Francja znajdowała się w uprzywilejowanym położeniu finansowem otrzymała lwią część niemieckich kontrybulacyj, jej długi wojenne zostały znacznie zmniejszone, a w końcu zawiesiła wypłatę swych zobowiązań wzglę-

dem Ameryki Północnej, nie robiąc sobie nic, z papierowych protestów. W francuskim podziemnym skarbcu, nagromadziły się takie masy złota, jakich jeszcze świat nie widział. Pomimo tego, po raz drugi, rząd francuski żąda nadzwyczajnych pełnomocnictw, by stawić czoło niestęchanie ciężkiemu kryzysowi finansowemu. Pierwszy pan Poincaré oddał rzetelną usługę swemu krajowi, stabilizując franka. Uplęnięto zaedwie dziewięć lat, a już znów Rząd Flandina znalazł się w tej samej ciężkiej pozycji. Przyczyną tego kryzysu, w kraju, który ma jak najlepsze warunki finansowe jest ustawiczne zwiększanie zbrojeń, pod naciskiem straszliwego widma wojny, zamieszkanego, jak miecz Demoklesa nad Francją. Prawdopodobnie cały ciężar reformy finansowej spadnie na naród i na stan urzędniczy, tak że wzrastające ustawicznie deficyt, będzie latany podatkami i obcinaniem pensyj. W żaden sposób, Francja nie zgodzi się na zmniejszenie zbrojeń, zaniechanie ulepszenia fortyfikacyj i wszystkich swych środków obrony. Żeby to nastąpiło należałoby mieć pewność, że Niemcy zaniechają myśli rewaseżu i wogóle że wojna przestanie być jednym z instrumentów politycznych, narodów.

Worek z wiadomościami rozwiązany...

154 lotników rozpoczęło we wtorek lot okrężny naokoło Niemiec. Jest to przygotowanie do „challenge” międzynarodowego, którego urządzania Polska zrzekła się przed kilku miesiącami. 4-go czerwca zaczęły się w Londynie narady między delegacją niemiecką a angielską w sprawie rozbrojenia na morzu.

Prezes węgierskich ministrów, generał Goeboes wypowiedział w parlamencie mowę, żądając wprowadzenia na Węgrzech ogólnej służby wojskowej i takiego uzbrojenia, jakie posiadają kraje „Majęj Ententy”.

Bruno Mussolini, 17-letni syn wszechmocnego prezesa ministrów złożył egzamin pilota. Jest to najmłodszy pilot włoski. Prasa francuska poczyna narzekać na skutki paktu z Rosją Sowiecką, gdyż wywiera on zgubny wpływ na komunistów francuskich a pro-

paganda czerwona szaleje wprost w Francji. Widać z tego, że nie tylko polak mądry po szkodzię. J. Caha.

KOMUNIKAT Konsulatu Generalnego R. P. w Kurytybie

(Curityba - Paraná) Rua André de Barros Nr. 526. Caixa postal 352.

Niżej wymienione osoby mają do odebrania listy nadane pocztą pod adresem Donsulatu Generalnego R. P. w Kurytybie: Farynowski Stanisław, Flis Antoni, Gabler Agnieszka, Gales Bazyli, Głowiński Józef, Krajewski Zygmunt, Kurowska Marianna, Kwizdzinski Jan, Leszczyszyn Michał, Marciszewski Władysław, Marek Karolina, Milewska Regina, Mitkowski Stanisław, Moroz Andrzej, Patzer de R. B., Penkacka Stefania, Swiesiński Kazimierz, Szewerska Wanda, Wojnar Michał, Wyżatka Aniela.

UWAGA: Osoby żelazujące się listownie, w'ny nadesłać Rs. 1\$000, tytułem zwrotu kosztów korespondencyj i wydatków kancelaryjnych.

Dr. Ludwik Wolski ADWOKAT

UNIÃO DA VICTORIA - Paraná

CASA DOS DISCOS DE

Bernardo Rosenmann Rua do Rosario, Nr. 3-7 Curityba - Paraná.

Zawiadania Sz. Klientele, że otrzymał nowy transport płyt polskich, ukraińskich i rosyjskich etc. Posiada również na składzie nowoczesne wrotła, igły i wszystkie przybory do patetfonów.

Płyty brazylijskie od \$3000 w górę. Naprawia wrotła w jakikolwiek stanie. 25

Zakład Jubilersko-Zegarmistrzowski

BARUCHA GELLESA

RUA DR. MURICY 636 - Curityba Wykonuje wszelkie repaacje zegarmistrzowskie i jubilerskie po cenach bezkonkurencyjnych.

Mówi się po polsku.

Dr. Sylvio P. de Araujo

VORONOFF FLUXO-SEDATINA

Kobieta jest ocalona, KOBIIETA nie będzie cierpiała więcej na kolki maciczne i jajniki, bo FLUXO SEDATINA uleczy ją w 2-ch godzinach.

KOBIIETA nie straci życia z powodu porodu. KOBIIETA, nie będzie już tak cierpiała, ponieważ jej porody będą szczęśliwe, bez krwotoku i bez boleści. Pierwszy poród nie przedstawia już niebezpieczeństwa.

KOBIIETA, jednym słowem, jest uratowana, bo FLUXO-SEDATINA jest najlepszym środkiem, regulującym i uspokajającym dla chorób kobiecych jak zatrzymanie periodu, wycieki, białe upływy, niedostateczność w dziewczęt.

Panie w wieku 45 lat muszą unikać napuchnięcia, reumatyzmu i innych chorób wieku krytycznego (przekwitania) i w tym celu używać FLUXO-SEDATINA.

Jej cena przepisywana przez przesłano 4 tysiące lekarzy.

PIANISTKA dyplomowana przez Akademię Muzyki Państwa mistrza A. Melillo udziela lekcji, przygotowuje do Konserwatorium oraz na życzenie w krótkim czasie naucza lekkiej muzyki po niskiej cenie. Rua Ignacio Lustosa, 776

SKŁAD FARB I KSIĘGARNIA KURT MAECKELBURG Rua Barão do Rio Branco, 10-33 Caixa postal, 415 - CURITYBA. Posiada wielki wybór farb, olejów, pędzli oraz wszelkie przybory dla malarzy. Różne podręczniki, książki powieściowe etc. 22-26

OFFICINA MECHANICA DE ERVINO KOCH Naprawia i czści maszyny do pisania oraz maszyny refektacyjne. Na zamówienie stawia do jakiegokolwiek maszyn literary polskich. Posiada również na składzie taśmy do maszyn do pisania wrobu krajowego i zagranicznego oraz taśmy metrowe. Specjalny papier do czyszczenia liter. Nakrycia do maszyn od 10\$000 wwyż. Sprzedaje również maszyny do pisania używane w dobrym stanie. TRAVESSA MARUMBY, 156. - Telefon 1-10-8.

Ubrania nowe i używane, kapelusze, obuwie po cenach specjalnych dla kolonistów sprzedaje Tinturaria „ROMANIA” pomiędzy PRAÇA TIRADENTES i ul. DR. MURICY. FILJA: Ul. Barão do Rio Branco 264. naprzeciw Pałacu do Governo. 23-26

FABRYKA OBUWIA A T A B MIGUEL S. ATAB Travessa Oliveira Bello, Nr. 17 - CURITYBA PARANA Posiada zawsze na składzie ogromny wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego po cenach bezkonkurencyjnych. Przyjdźcie i przekonajcie się! Wielki wybór nowych kapeluszy.

10 NOWOCZEŚNI TEMPLARJUSZE 7

Milioner kiwnął głową. Pomyślał jednak co innego. Tu coś nie jest w porządku - to brzydka historia - jakim Siedlicki. Dr. Lorenc wybiegł szybko. W kilku minutach był już w pałacu ministra. Groźny władca właśnie był nieobecny. Ale lokaj oświadczył doktorowi, że jego ekscelencja zaraz powróci. Dlatego też dr. Lorenc zatrzymał się. Lokaja nie chciał pytać o nic, bo przeto mógłby się tylko zdradzić. Krzątał więc medytować nad sprawą, która go w taki kłopot doprowadziła. Przecież i Jordana nie żyli, a chociażby prowizor uciekł był z dokumentami - te jednak przypuszczał, że za odpowiednim wynagrodzeniem uda mu się otrzymać ten dokument. Prawda, Jordana szkielet sprawiał mu trochę kłopotu, myślał także o radcy Stolskim, ale ten zdawał mu się nie być niebezpiecznym. Nagle zerwał się - czy tam się drzwi nie otworzyły? Tak - we drzwiach ukazała się piękna twarz żony ministra. Ale o blicze jej tym razem było ponułe. Teraz przystąpiła ku niemu. - Panie doktorze - rzekła przynikliwym głosem - mam do pana zapytanie. - Ekscelencjo? - Gdzie jest stangret Stein - krzyknęła - chcę i muszę to wiedzieć! Dr. Lorenc panował nad sobą. - Co, czy opuścił pałac? - spytał zdziwiony. Teraz wpadła piękna kobieta w szalony gniew. - Nie oszukasz mnie panie, Stein padł ofiarą czyjejs zemsty. Dr. Lorenc był w przykrem położeniu. Prawdopodobnie było, że milioner rozgadywał jeszcze gdzieś indziej tę sprawę. Naraz usłyszał tętną kopyt końskich. Bez wątpienia przybył minister. Kobieta przystąpiła gniewna do okna, poczem szybko opuściła pokój. W kilku minut zjawił się minister. I on był ogromnie wzburzony. Nie czekał wcale aż go lekarz powita. - Mój sługa nie wrócił - wykrzyknął - pomyśl pan sobie, najlepszy mój powiernik, numer pierwszy. - I nie wrócił - odparł zimno lekarz. Minister wydał okrzyk wściekłości. - Nie - skąd pan o ten wie? - Wiem, że stangret Stein jeszcze żyje. Z łaskotem upadł na ziemię marmurowy stolicek. Minister kopnął go nogą. - Opowiedz pan, co się stało. Cichym głosem powtórzył dr. Lorenc swoją rozmowę z milionerem. - Numer 1 też nie wrócił - krzyknął wreszcie na potwierdzenie tego minister. I nie przyjdzie mu - dodał Lorenc - on jest zamordowany. - Stangret też wrócić - muszę z nim mówić - wrzeszczał minister - wściekłość nie pozwalała mu dalek mówić. Zaraz każe zawołać hr. Geiera - wykrztusił wreszcie. Lekarz milczał.

- Panie Sennicki, niech pan tak nie mówi, tak, pan ma z słusność, ale ja nie mogę inaczej. Zatrzymała się chwilę A'e Jan znów poczuł jak się doń przytulła. Nie odrzucił ją od siebie. Czuł przecież litość nad nią. - Janie - krzyknęła naraz - przebaczenia, tak że uczyniłam, tak ale teraz tego żałuję. Daj mi swoje serce, bądź mój! Oderwała się od niego, ale on uczył jak pałace wargi jej przycisnęły się do jego ust. - Panno Anno - rzekł nie tracąc równowagi - pewien poważny, mężczyzna mówił mi, abym został pani mężem. Okropny okrzyk dziewczęcia był odpowiedzią. - Ale ja nie mogę - mówił dalej Jan - powiem pani z serca, która pania nie może kochać. Ja czuję do pani tylko miłość braterską. Pani mi przecież przyzna rację że inaczej nie mogę. - Nie, nigdy - zawołała - pan kochałbyś mnie, ale nie chesz, bo jestem córką człowieka, którego zwią czarownikiem b... - Stój pani, pani się myli. Ojca pani nad wyraz cenię i jestem dumny z jego znajomości. I jabym pani miał czynić zarzut z tego? Przecież ja sam jestem ścigany sądownie, na mnie cięży zarzut strasznej zbrodni. - Pan jesteś niewinny - zawołała namiętnie. - Jestem pani zato niewymownie wdzięczny odparł Jan - toteż pozwól mi pani, że będę jej podpora, pomocą, ale nie mogę być jej mężem. Cofnęła się. - Namyslił się pan, pan masz jeszcze czas. - Postanowienie już powzięte. W noc św. Jana zobaczymy się znowu, może po raz ostatni. Jan już nie odpowiadał. - Żyj pan w ukryciu - brzmiało głucho z jej piersi. Powoli odchodziła. Ale w progę zatrzymała się jeszcze raz. - Janie - rzekła słodko wyciągając ponętnie ramiona ku niemu. Nikt inny nie byłby się jej teraz oparł, ale Jan oparł się jednak. Teraz zbiegła szybko na dół po schodach. Szybko wbiegła do swego mieszkania, tak że stary Lankiewicz schyłony nad swoim kamieniem mądrości, przeraził się. Ale po chwili uspokoił się. To tak już bywa u zakochanych, dziś szczęśliwi, jutro zrozpaczeni. O, gdyby tak starzec mógł widzieć swoją córkę. - Lubczyku - lubczyku - szepotała - strzeż się, jesteś z nim związany, ale strzeż się przed św. Jana. Wtedy nasz umrzeć, a ja razem z tobą i pójdę do państwa ciemności i grozy.

U góry na zamczysku Jan właśnie wstępował do balonu. Doktor Herold spojrział nań badawczo. - Jesteś podrażniony - rzekł. - Tak, możesz sobie wyobrazić co mnie spodkało, ale dałem jedyną

Na Sejmik C. Z. P.

„Junacy jako przyszli kierownicy życia społecznego“.

Od paru lat, nareszcie została wprowadzona jednolita organizacja naszego społeczeństwa. Starsze społeczeństwo jeszcze ci, którzy „w Wiele byli kąpieni“, zbudowali domy i powiedzieli sobie: „tu moje dzieci będą się uczyły, z jakiego narodu ich ojciec“.

Powstały szkoły, towarzystwa, oddziały, zarządy, kółka, drużyny, chóry i Bóg wie co jeszcze więcej. Rozwoju tego bujnego życia społecznego nawet kryzys zabić nie potrafił, jeszcze dziś spotykamy wiadomości o powstaniu towarzystw i szkół. Już w niektórych starszych koloniach po dwa pokolenia wyszły w świat, ba, nawet z budynków, z których wyszli uczniami—powrócili jako nauczyciele.

Wszystko było dobre na początek, na tworzenie i zaczynanie pracy. Wiele kapitału i poświęcenia zostało poświęconych przez polaków w organizacji i kształcenie młodego pokolenia — jednak dziś należy pomyśleć o zwrocie i procencie.

Któż to ma być tym zwracającym kapitał i odsetki? Kto będzie czuwał nad dorobkiem dotychczasowym i powiększaniem go? Czyż ci założyciele, sterani walką z przyrodą i wiekiem? A może inni, może ci nasi bracia, zamieszkujejący ziemie naszych ojców—Polskę? Nie!

Wszystek i ofiary muszą być hojnie zwrócone przez tych, którzy je wzięli. To nowi, młodzi i silni gospodarze, pracujący na kawałku własnej ziemi lub w waresztacie. Pamiętajcie, że to, coście otrzymali od organizacji — zwrócić jej trzeba.

Zdamy sobie sprawę, że niezawsze będzie odpowiednio zrozumienie, znajdując się malokontenci, albo wprost nieświadomi krzywdy, wyrządzonej swoim współbraciom. Czyż jest jednak rada na zmniejszenie tych ociemniałości, na zachowanie dla organizacji tych, których organizacja wychowała?

W pierwszym rzędzie szkoła, później młodociany Junak, oddziały junackie, a wreszcie towarzystwa rolnicze, czy oświatowe. Oto porządek w organizacjach wspomnianych na wstępie.

Za wszelką cenę nie należy utracić dla organizacji każdego, kto — dzięki organizacji, stał się pełnowartościowym człowiekiem. To też młodzież do lat 16 powinna znaleźć się w drużynach młodocianych junaków, a później przejść do oddziałów junackich. W końcu należy pozostawić swobodę i zaletę siebie w jakim czasie znajdują się młodzi wyćwiczeni i zaprawieni do pracy organizacyjnej, nowi członkowie starszych towarzystw.

Nie kto inny, ale właśnie te organizacje mają wychować kierowników roboty społecznej. Tak, jak piątą po oju obejmuje syn, jak po dowódcy rozkazuje jego zastępcę — tak na miejsce odchodzących członków towarzystw szkolnych i rolniczych mają wejść młodzi z organizacji junackich. Pamiętajcie, że tylko dumni będą wa-

si ojcowie, a nie zazdrośni, jeżeli podnieście nasze towarzystwa i w życie w nie swoje dusze, ukształtowane przeciw nie gdzieindziej, tylko tam.

Tam i przez rodziców swych, którzy ukochali język swojej ziemi, a tradycje zachowane przekazali Wam, jak relikwie. Spokojni możemy być o kulturę naszą i język polski, jeżeli Wy, młodzi, oddacie tyle sprawię spotecznej, co wasi ojcowie, a dołożycie tylko do tej pracy swoje wykształcenie.

Abymy zawczasu zaprawić się do roli jaka Was czeka, starajcie się wykazywać każda okazję, aby przypatrzeć się i wziąć udział w pracy starszych.

Taką największą sposobnością do wyrobienia się społecznego są Sejmiki, tak Wasze, jak i C. Z. P. Nieubtana śmierć zabrała nam z posterdy żywych ukochanego Wodza, Marszałka Piłsudskiego, po którym ciężka żałoba okryła się cały naród.

Sejmiki na znak żałoby zostały odwołane — jednak odbędą się: Sejmik Junacki i Rolniczy Jazd 28 czerwca, a Sejmik C. Z. P. 29 i 30 czerwca, połączone z olbrzymią akademią żałobną i odpowiednim przedstawieniem. KAŻDY ODDZIAŁ NIECH NA TYCH NARADACH MA SWOJE U-SZY I OCZY.

Przyjmuje się

na mieszkanie z utrzymaniem dziewczęta uczęszczające do szkoły.

J. Duszcakowa. R. Prudente de Moraes n. 325.

Nowy okres egzaminów

GIMNAZJUM

NOVO ATENEU

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Rodziców, że przyjmuje się kandydatów do składania egzaminów na rok 1935.

Także przyjmuje się uczniów i uczennice na wolny 3-ci kurs, który uprawnia do studiów na Uniwersytecie Parańskim. Do tego kursu składanie egzaminów nie jest wymagane.

Kursy dzienne i wieczorowe.

Bliższe informacje: ul. Aquidabam 278 Kurytyba.

Rio Grande do Sul

Niemile zajście między gubernatorem Stanu Rio Grande do Sul a dyrektorem dziennika „A Patria“.
Przyczyny zatargu.

Wobec znanej prawości charakteru gubernatora Stanu Rio Grande do Sul i jego znaczenia politycznego, niedawny zatarg między nim a dyrektorem dziennika „A Patria“ p. Antenorem de Novaes, wstrząsnął opinią publiczną całej Brazylii.

Dziennikarz Antenor Novaes prowadził od dawna ciekawą kampanję przeciw gubernatorowi Flores da Cunha na łamach dziennika „A Patria“. W odpowiedzi dziennik portalegreński „Jornal da Noite“, który według głosu opinii publicznej należał do generała Flores da Cunha publikował odpowiedź w gwałtownych a nieprzyzywoitych słowach.

Nieprzyzwoite zaczepki osobiste

Autor artykułu zszedłszy z pola przyzwoitej polemiki, w sposób burzający zbeszczył żonę dziennikarza Antenora de Novaes i generała Mariante, obrzucając wymienione osoby niedwuznacznie błołem.

Oprócz tego rzezonny dziennik znieważał generała Góes de Monteiro.

Pani generałowa zaprotestowała

Natychmiastowo, gdy zaczepiły artykuł doszedł do publicznej wiadomości, żona generała Alvára de Mariante zaprotestowała przeciw paszkwiłowi, ogłaszając w dzienniku „A Patria“ list otwarty do generała Flores da Cunha, zaczynający się od obojętnych słów: „Do najbezczelniejszego gubernatora Stanu Rio Grande do Sul.“

Telegram generała Alvára Mariante

Równocześnie generał Alvaro Mariante wysłał do gubernatora Stanu Rio Grande do Sul telegram protestujący przeciw kałumnom zawartym w artykule pu-

blikowanym w „Jornal da Noite“ zakończony twierdzeniem, że porównanie między jego rodziną a rodziną gubernatora wyklucza wszelkie dalsze wyjaśnienia.

Oświadczenie generała Góes de Monteiro

Generał Góes de Monteiro zapytany o zdanie przez dzienniki, nazwał postępowanie gubernatora Flores da Cunha niegodnym i świadczył, że jeżeli zarzuty podane w artykule będą nadal podtrzymywane, wówczas będzie zmuszony zająć stanowisko osobiste, z wykluczeniem publikacji.

Odpowiedź p. Antenora de Novaes

W replie na artykuł publikowany w „Jornal da Noite“ pan Antenor Novaes zaatakował osobie gubernatora Stanu Rio Grande do Sul, dając mu obojętną mian, jak bandyta, złodziej i indywidualność bez czci. List otwarty generałowej Mariante, telegram generała i obojętny artykuł były publikowane w wydaniu dziennika „A Patria“ z dn. 22 p. m. Policja naturalnie skonfiskowała ten nakład. Pan Antenor przedrukował ten nakład wieczorem i pomimo środków ostrożności przedsięwziętych przez policję dziennik był sprzedawany po kryjomu, a cena pojedynczych egzemplarzy doszła do 10\$000.

Wyzwanie na pojedynek

P. Antenor de Novaes oprócz tego bezczeszczącego artykułu złożył oświadczenie, że wyzywa generała Flores da Cunha na pojedynek. Wyzwanie to zostało przyjęte.

Protokół sekundantów

W pozapraszła sobotę w mieszkaniu generała Góes de Monteiro odbyło się posiedzenie sekundantów obu poważniejszych stron a mianowicie pp. generała Francisca de Andrade Neves, generała Góes de Monteiro i deputowanego Adalberta Correia. Świadkowie stwierdzili, że generał (Dok na str. 7-ej)

Sanguel Sanguel Sanguel!

SANGUENOL
(Formuła niemiecka)

Jedyny środek, który po 20-dniowym używaniu go, zabezpieczy i uchroni każdego od suchoty. Oddziaływa następująco:

- 1) Ogólne spótgowanie sił i natychmiastowy powrót apetytu.
- 2) Usuwa zupełnie ból głowy, bezsenność i nerwowość.
- 3) Zwalcza radykalnie przygnębienie nerwowe i podnieca chęć do życia.
- 4) Powiększa ciężar ciała aż do 3 kg.
- 5) Odświeża całkowicie osłabiony i zagrożony suchotami organizm.
- 6) Daje największą odporność przy pracy fizycznej i zwiększa ciążka krwi.

Choroby raka można uniknąć, ponieważ jest to zgrupowanie potażu w pewnej części ciała.

Kalcium rozpuszcza potaż. Sanguenol zawiera kalcium i dzięki temu można uniknąć raka.

Sanguenol jest to wynałzek epokowy.

Przytoczone powyżej szczegóły są opinią wydaną przez lekarza Dr. Mariana Soares de Castro, Curitiba, Do nabycia w całej Brazylii.

Sprzedaje się

miłny wodny na 4 kamienie i 2 walcę, 3 domy, wenda, obora i 7 akrów ziemi obok miłny. Pożatem maszyną do selekcjonowania zboża. Wszystko wyżej wymienione znajduje się w odległości 1 km. od stacji kolejowej Guajuvira. Informacji udziela: José Druker — Guajuvira — Paraná lub Natan Paciornik, Kurytyba, rua João Negrão, 586

ALFARIATARIA DO POVO
Dominika Kureckiego

zawładamnia klientelę, iż pracuje nadal w fachu krawieckim, przy ulicy Dr. Muricy Nr. 397, wykonując garnitury sukienne, począwszy od 120\$000.

ROBOTA GWARANTOWANA.

„A BRANDINA“

Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorządnych, pastylek gumowych pomadek i t. d.

Cukierki malinowe, kokosowe, migdowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gumowe. Oprócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Uprzą się Stanownych Kodaków o tanżawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki „A BRANDINA“.

Specjalność fabryki: Jaja cukrowe!

BRACIA SOBANIA

Rua Nunes Machado, 300—304 Kurytyba - Telefon, 1423 - Paraná.

Rodaku! Czy życzysz sobie mieć drzewka owocowe szczepione z wyrobionych i zaklimalizowanych odmian amerykańskich, europejskich i japońskich, jak: brzoskwinie, grusze, jabłonie, kaki, migdały, marmele, oliwki, sliwy, orzechy włoskie i winorośli szczepioną? To możesz nabyć sobie szczepów od 1 do 3 lat, po cenach umiarkowanych przeszło ze 100 odmian u

Michała Gryczaka

W M. MALLET - PARANA'

ŻĄDAJ INFORMACJ, LISTY CEN I ODMIAN.

24-31

Słynne MEBLE ZIPPERER z Rio Negrinho
W SWEJ JAKOŚCI I CENIE SĄ NIEZRÓWNANE

AGENCI:

KWASIŃSKI, EGG & Cia

Rua Monsenhor Celso, 29 — Caixa postal, 13 — Telefon, 8-2-3
Kurytyba — Paraná.

Rio Grande

rał Flores da być odpowic skierowane k rza Antenora ciw członkom z powodu iż interferencji j ministracyjne dziennika „Jornal da No nie do oświad publikowaneg grandeńskich się jeszcze ob lów, gubernat cielem wznie nika.

Świadkowie tenora de No artykuły ubliż Flores da Cunha, wpływem przi nik Jornal da wany przez g Cunha. Po stw tów sekundan dający zadość nom i sprawa zatławiona na lewu krwi.

Postać gen Cunha nie swej aureo sp

Niesłuszne generałowi Fl kazaly się na nieistotne, co s neratowic stw pisami. Tak w da Cunha wy utraciwszy nie ści, uczciwosc ktery, z ktor znany jest po Brazylii. Mity rała Flores da ciągu stanowi Grande do Sul

DYPLC

LEKA

DENTYS

Jan

posiadający tykę, wykon wchodzące ki, starannie Godziny pr i oc Rua Róg ul. Er Kurytyb

możliwą odpowiedź, jestem masońcem, moje życie należy do związku. Milczaco przyjaciel uścisnął dłoń jego.

Majestatycznie wzbil się statek w obłoki o kilka tysięcy metrów ponad ziemię, aby nikt nie mógł go zauważyć.

Trzy tysiące metrów — rzekł Jan — to wystarcza.

Pociągnął za niebieską rączkę, a balon z niewypowiedzianą szybkością strzelił w obłoki by spieszyć na wschód, skąd wszelka kultura człowieka pochodzi.

Obaj masoni mieli owo miejsce widzieć, gdzie oni powstały piramidy. Na dalekim wschodzie mieli widzieć prastare ceremonie loży macierzystej i zapoznać się z mistrzami najstarszych wolnomularzy.

ROZDZIAŁ CLVIII.

Niespodziewane wieści.

Pan Siedlicki był niezwykle dumny z tego, że za pośrednictwem swego przysłego zięcia hr. Geiera miał dostęp do klubu.

Wprawdzie majątek tu więcej znaczył niż tytuł.

A chociaż milioner niezbyt był dobrze usposobiony na swego zięcia udał się jednak na drugi dzień przedpołudniem aby w klubie odegrać wielkiego pana.

Wnet zatrzymał się powóz milionera przed pysznym gmachem klubu Z godnością kroczył milioner przez komnaty przepychem lśniącej — nikogo jeszcze nie było.

Niezadowolony wrócił się, boć nie miał w klubie żadnych przyjaciół, z którymi by mógł pogwarzyć. Przy bufecie zauważył tylko jednego pana popijającego szampa.

— O, to dr. Lorenc — rzekł do siebie — no, to mam przynajmniej z kim pogadać.

I zaraz zwrócił się ku niemu.

Dr. Lorenc spojrział na niego.

— Ach, pan Siedlicki — zawołał trochę niepewnym głosem.

Ale jedno, jedyne spojrzenie na twarz milionera wyjaśniło mu zaraz, że ten nie wiedział o rozstaniu się jego siostry z nim.

Panowie powitali się.

— Jak się ma moja siostra — spytał lekarz.

— Dziękuję, dobrze, bardzo wielką przyjaźń zawarła z moją Jadwigą, a te młode panie mają sobie wiele do powiedzenia, ha, ha, ha!

Ten śmiech jego właściwie tak zupełnie nie był szczery, a i dr. Lorenc zaśmiał się tylko z grzeczności.

— Pan pozwoli — rzekł milioner biorąc krzesło.

— Proszę bardzo, proszę — odparł doktor — garson, jeszcze jeden Kielich.

Milioner był zadowolony. Siedział przeciw z towarzystwie cenionego lekarza nadwornego — co za honor!

— Hrabiego Geiera, mego przysłego zięcia tutaj nie ma — rzekł Siedlicki — tak, on jest szefem policji, to też widocznie ma wiele do czynienia z tą nową napaścią, a minister tego prawdopodobnie nie przypuści

tak piazem. Doktor spojrział osłupiałem wzrokiem. — Jego ekscelencja — napadł — tak, co to ma znaczyć? Ja przecież nic o tem nie wiem.

— O niech mię pan źle nie rozumie — jego ekscelencji osobicie nic się nie przydarzyło przykrego, ale jakiś stangret z pałacu, Franek Stein, został napaśnięty.

Dr. Lorenc znowu wziął Kielich, — zdawał się nie odejmować go wcale od ust. Wreszcie spojrział do góry.

Z trudem tylko ukrył napięcie myśli, jakie nim opanowały.

— To wszystko dla mnie nowością — rzekł wreszcie z ogromnie wymuszoną obojętnością — znam wprawdzie jakiegoś Franka Kamińskiego, tak.

— No, mogą już opowiedzieć — zaśmiał się milioner — moja córka opowiadała mi romantyczną historję, no, ale siostra pańska przecież jeszcze się rozmyśli.

Ale dr. Lorenc nie zważał wcale na to gadanie.

— O miły Boże, pokłócił się widocznie z kimś i dostał pchnięcie nożem. Przedwczoraj wieczorem na pół nie żył, a ku lekarza i memu zdziwieniu, wczoraj był już zupełnie zdrów.

Lekarz podskoczył.

— Przepraszam — panie Siedlicki — ja — widzę tam znajomego — zaraz przyjdę.

— Proszę, proszę.

Lekarz wybiegł ku drzwiom, gdzie milioner mimo najszczerzych chęci nie mógł zauważyć nikogo.

— No, cóż to jest? — spytał zdziwiony — doktor jest biały jak kreda — do stu piorunów, to piękna historja — hm, hm.

Pan Siedlicki był bardzo uczciwym człowiekiem i zaraz powziął podejrzenie.

— Hm — mruzczał — napad — przerażenie doktor, a może on — fe, toby było straszne, podie, nie tego nie mogę przypuszczać.

Teraz wrócił dr. Lorenc.

Twarz jego było wciąż blada, ale postawa poważna i stateczna. Usiadł przy stole.

— Przepraszam, szanowny panie Siedlicki — o czem to mówiliśmy, aha, o owym stangrecie.

— Tak, tak — odparł milioner, teraz już nie był tak nieśmiałym jak przedtem — wyobraź pan sobie, moja córka i pańska siostra znalazły go samego na drodze i przywiozły do domu, gdzie się w niewytłumaczony sposób szybko wyleczył.

— Czy jest jeszcze u pana?

— Nie — będzie już może w pałacu, już od wczoraj południa nie ma go u mnie.

— Sprawa ta zajmuje mnie — rzekł lekarz nerwowo, jak to się właściwie stało?

Pan Siedlicki nie pozwolił sobie dwa razy mówić. Spokojnie opowiadał wszystko, co mu była Jadwiga powiedziała. Tylko z trudem zdołał powstrzymać okrzyk wściekłości z powodu nieudanego zamachu.

Nie mógł już dłużej wytrzymać.

— Przepraszam bardzo — rzekł wreszcie wstając — ale obowiązek woła mñe, praktyka lekarska.

Rua

DO MONTE

ARLANZA

H. CHIEFT

ASTURIAS

H. PRINCE

ALMANZO

H. BRIGAL

H. PATRIC

Rua

OBUWIE

dla męzczzn i chłopców

Trwa w dalszym ciągu fantastyczna wy-
przedaż końcowa po cenach
FABRYCZNYCH.

Artykuł SOLIDNY I GWARANTOWANY

Tylko w DEPOZYCIE

Chapelaria Venus

Rua Quinze, esq. Dr. Muricy

Polska Odznaka Sportowa...

(Dok. z 2-ej str.)

sportów, między wychodźstwem
polskim na obczyźnie.

Przejdźmy teraz do Sportowej
Odznaki Strzeleckiej.

Jej zadaniem będzie rozwinię-
cie jak największego zapachu do
uprawiania szlachetnego kunsztu
strzeleckiego.

Czem jest strzelectwo, jaki ma
wpływ na wychowanie, każdy
baczny obserwator sam powinien
zauważyć. Nerwy nie tylko star-
szego pokolenia, ale i młodzieży
znajdują się w ustawicznym na-
prężeniu. Składają się na to ty-
siące przyczyn. U nas nie istnie-
je tak jak w Europie strasliwa
przyczyna, która zaciążyła nad
całym pokoleniem, poczętem lub
wychowaniem w czasie wojny
która napewno wycisnęła by
znaczniejszym stopniu sze pięć-
no na społeczeństwie gdyby nie
uzdrawiające działanie wychowa-
nia fizycznego.

Lecz i u nas, w spokojnej a
dostatniej niegdys Brazylii, walka
o byt stała się groźną, grającą
na naszych nerwach, jak na in-
strumentach muzycznych. Przys-
pieszone tempo życia sprawiło
też, że każdy człowiek jest w
zgodzie z własnymi nerwami i
czyni jego nie są zawsze zrów-
noważone. Na każdą chorobę
istnieje specjalne lekarstwo. Na
rozigrane nerwy, najlepszym jest
silna wola. Wiadomo że najnow-
szą i najsukcesywniejszą metodą
leczenia chorych nerwów jest su-
gestia, a właśnie strzelectwo sta-
nowi taką siłą aut sugestji. Czło-
wiek poświęcający się strzelectwu
uczy się opanowywać swe ner-
wy, potrafi w każdej najdrażli-
wszej nawet sytuacji opanować się
i zdobyć się na równowagę. Ka-
dy dobry strzelec umie wziąć się
w każdym momencie w kluby,
potrafi pochwycić swe nerwy w
obcegi woli i odnieść zwycięstwo
nad samym sobą. Oprócz tego
sport strzelecki, jak i każdy inny
broni naszą młodzież od złych
nałogów i od pokus. Dobry spor-
towiec nie może być rozpustni-
kiem, nie może hołdować ni kar-
tom ni kieliszkowi a sport zajmu-
je wolny czas młodzieży, która
niejednokrotnie, nie mając nic do
czynienia marnuje skarby młodo-
ści, w zadymionych norach, peł-
nych wysiewów alkoholu, w to-
warzystwie kobiet lekkich obycz-
ajów.

Przeciw takiemu marnowaniu
sił żywotnych i poniżaniu godno-
ści ludzkiej nadzwyczaj dobrym
atutem jest sport.

Toteż starania się o zdobycie
Sportowej Odznaki Strzeleckiej,
można uważać, jako wstępne
przygotowanie do zdobycia Pol-

skiej Odznaki Sportowej co razem
musi wpłynąć na rozwój sportu
wśród wychodźców polskich w
Brazylii.

Jakie znaczenie ma sport w
naszym życiu społecznym, jak
wielkim jest znaczenie świetlic,
boiska centralnego i boisk regio-
nalnych i ro'a naszego dzielnego
Junaka, jest wszystkim rzeczą
wiadomą. W każdym razie wobec
zbliżającego się Sejmiku Junac-
kiego i Sejmiku C. Z. P. będzie
rzeczą na czasie przypomnieć o
tem naszemu społeczeństwu, co
też pragniemy uczynić w nastę-
pnych numerach „Gazety Polskiej”.
J. Ceha

Dr. Rodolpho Warnecke

Klinika lecznicza wogóle

Ex-internista nadzwyczajny w za-
kładzie dla położnic przy Fakultecie
Medycznym w Rio de Janeiro, Sub-
dyrektor techniczny Protekcji i Po-
gotowia dla Dzieci w Paranie i Dy-
rektor Centralnej placówki tego In-
stytutu przy ul. 15 de Novembro Nr.
41, gdzie udziela porad od 10 do 11
w dni powszednie.

(17-a filja Instytutu Moncorro w Rio
de Janeiro)

Specjalność: Choroby wewnętrzne, dzie-
cięce i ustroju nerwowego

Konsultorium i rezydencja: Rua
Aquidaban nr. 645 od 7 do 10 i od
13 do 17 godziny i w Aptece Aveni-
da przy Avenida Luiz Xavier 14.
Uwzględnia wezwania na Placówce
Centralnej Instytutu, rua 15 de No-
vembro nr. 41 od 10 do 11

Telefon n. 481

DENTYŚCI

KLINIKA DENTYSTYCZNA Jacka Dromlewicza

Wprawia zęby sztuczne z podniebie-
niem i bez, w złocie i kauczuku. Plom-
bowanie i wyjmowanie zębów bez
ból. Roboty pierwszorzędna. Ceny
przystępne.
RUA MONSENHOR CELSO 148 (1pię-
tą) (Daw. 1-o de Março)
CURITYBA

Klinika dentyścyczna SEBASTIÃO LIMA

WYJMOWANIE ZĘBÓW 55000
Zabieg bezbolesny
Praça Tiradentes 469.

Dr. S. P. Munhoz

Chirurg - Dentysta

Przyjmuje od godz. 8 do 12
i od 1 do 6.
Rua Visconde de Nacar 1056.

23-25

IV Sejmik Centralnego Związku Polaków w Br.

Na podstawie art. Statutu Centralnego Związku Polaków w
Brazylii zwołujemy niniejszem do Kurytyby na dzień 20 i 30
czerwca 1935 r. IV. Sejmik Centralnego Związku Po-
laków w Brazylii.

Sejmik odbędzie się w Kurytybie. Początek obrad o godzinie
8 rano.

Projekt porządku dziennego:

1-szy dzień obrad.

- Otwarcie Sejmiku o godzinie 8 rano.
- Wybór Komisji mandatowej i ustalenie listy praw-
mocnych delegatów.
- Wybór Prezydium Sejmiku.
- Wybór Komisji Głównej.
- Zatwierdzenie porządku dziennego i regulaminów obrad
plenum i Komisji.
- Odczytanie korespondencji Sejmikowej.
- Odczytanie i przyjęcie protokołu z III Sejmiku, z dnia
14 i 15 kwietnia 1933 roku.
- Sprawozdanie Zarządu: a) Prezesa, b) Sekretarza, c)
Skarbnika i d) Kierownika Biura Głównego.
- Sprawozdanie Wydziału: a) Oświatowego b) Opieki Spo-
łecznej c) Prasowego, d) Przedstawicieli organizacji
młodzieży, e) Związku Zawodowego Rolników.
- Sprawozdanie Rady Nadzorczej C. Z. P.
- Sprawozdanie Delegacji na II. Zjazd Polaków z Zagr.
- Dyskusja nad sprawozdaniami i przyjęcie wniosków
Rady Nadzorczej.
- Referaty: a) organizacyjny, b) oświatowy, c) w spr-
wach młodzieży, d) w sprawach opieki społecznej, e)
rolny i f) referat Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet
i kolonizacyjny.
- Wybór Komisji: a) organizacyjnej, b) oświatowej, c)
młodzieży, d) prasowej, e) opieki społecznej i f) rol-
nej i kolonizacyjnej.
- Prace w Komisjach.

2-gi dzień obrad.

- Uroczyste nabożeństwo w kościele św. Stanisława.
- Dalsze prace w Komisjach.
- Sprawozdanie i przyjęcie wniosków Komisji.
- Wybór władz Związku.
- Wnioski zgłoszone na Sejmik w myśl ar. 23 Ustawy
C. Z. P.
- Zakończenie Sejmiku.

W myśl art. 23 Zarząd Związku obowiązany jest wnieść do
porządku dziennego jedynie wnioski otrzymane przynajmniej na 7
dni przed Sejmikiem, a podpisane przez członka zwyczajnego.
Prawo uczestniczenia w Sejmiku z głosem decydującym ma-
ją jedynie delegaci posiadający mandaty członków.

Położenie Polityczne Brazylii

gu będą spekulować na baissę,
doznają przykrych rozczarowań.
Na zapytanie o położenie Lloy-
d Brazylijskiego, pan Antonio
Carlos powiedział, że słowo w
tej materji ma obecnie Kongres,
który przestudjuje tę kwestję, ra-
zem z położeniem całej mary-
narki handlowej.

Dnia 22 maja r. b. w kolonii
Muricy odbył się ślub p. Stani-
sława Szarego z p. Marją Piwo-
war, w kościele parafjalnym Ser-
ca Jezusowego.
Młodą parę pobłogosławił ks.
Stanisław Trzebiatowski.

Uwaga! Two chór. św. Stanisława przy kościelnie polskim poszukuje uży- wane i niedrogię pianino lub har- monjum.

Łaskawe oferty pod adr. Jan
Skalski Dentysta, Rua Aquida-
ban 1985, Florecki Charutaria
Praça Tiradentes 305.

BANCO DO BRASIL

(Bank Brazylijski)

Praça Tiradentes, 415
Curityba - Paraná.

Kapitał 100.000.000\$000
Kapitał rezerwowo 235.000.000\$000

Załatwia wszelkie obroty ban-
kowe za pośrednictwem filij
rozsianych w najgłówniej-
szych miastach Brazylii.

Otwiera konta czekowe od
50\$000 w górę.

Załatwia się po polsku.

22-47

OZÉAS SARAIWA

CHIRURG - DENTYSTA

Godziny przyjęć: od 9 do 11 1/2
i od 13 1/2 do 18.

Rua André de Barros 716.

23-30

LICYTACJA MATERJAŁÓW

W soboty i inne dni o godz. 2-ej po południu
Licytator Abreu będzie sprzedawać na wolnej licytacji:
Piękne odcinki materiałow, jak:
Trykoliny, kretony, woale, perkaliki, szity, kaschá, linony
i kratki. Pelucje meszkowane, w paski i kwiaty, drelichy
kolorowe. Opaliny, zefiry, chitony, kaszmiry na ubrania
męskie. Koce, kołdry, ręczniki, prześcieradła, skarpetki
i pończochy damskie. Palta, paltoty i kamizelki włóczko-
we i wełniane, atualhado. Różne wyroby włóczkowe i moc
różnych materiałow.

W soboty i wszystkie dni od 2 po południu,
przy Av. João Pessoa n. 16.

CASA MAZER

Praça Dr. Generoso Marques nr. 97 — obok Prefektury Municip.

Wielki wybór ubrań dla dzieci
Drobiazgi galanteryjne i Fabryka czapek.
Wykonuje się ubranka na miarę.
— MÓWI SIĘ PU POLSKU. —

LEKARZE

DR. DANTE ROMANO

Z praktyką w szpitalach berlińskich
Eks-internista Szpitala Ewangelickiego
i Santa Casa de Misericórdia w
Rio de Janeiro. Profesor sekcji ope-
racyjnej na Fakultecie Medycyny. Le-
czy syfilis, choroby dróg moczowych,
i kobiece. Promienie ultra-fioletowe,
operacje wyrostka robaczkowego, prze-
pukliny, hemoroidów, wrzodów i no-
wotworów, chirurgja pochwy rozrod-
czej, jajników, przewodów, pęcherza,
nerkek, żołądka, płuca, gruczołow, w-
troby, i t. d.

Konsultorium: Praça Tiradentes
Nr. 554 (nad apteką Minerwa).
Rezydencja: Praça Senador Corêa, 4.

Choroby skóry i weneryczne

DR. AURELIANO M. DE MOURA

Ul. 15 de Novembro 64.
Od 3 do 5 po południu.

Dr. Józef Czaki

Choroby kobiet i klinika ogólna
W piątki od 1 do 3. W soboty od 9
do 11 i od 1 do 3.
Apteka Stefeld ul. Com. Araujo.

PROF. STEFANJA MACZEWSKA

OKULTYSTKA (licenciada)

udziela porad, wskazówek i pomocy
ludziom co się uważają za „urocz-
nych”, albo że mają „coś zadanego”
lub „założonego”, oraz tym, co mają
jakiekolwiek „widziadła”, co słyszą „ja-
kieś głosy”, przeszkadzania i rozma-
ite urojenia psychopatologiczne i ta-
kowym, którym się ani w gospodar-
ce, ani w swych przedsięwzięciach nie
wiedzie. Doradza pannom chcącym
wyjść za mąż. Przepowiada przy-
szość z linii rąk. Daje wskazówki as-
trolelogiczne.

Traktuje się sprawę naukowo.
Przyjmuje w Araukarji pod Kury-
tyba.

DENTYSTA

Dr. J. Campelli Filho

DYPLOMOWANY PRZEZ PARAŃSKI FAKULTET MEDYCYN

KONSULTORIUM: Rua Emiliano Pernetta, 97
(dawniejsza Aquidaban, naprzeciwko Szkoły Normalnej).

Porady od 9-11 i od 1-6.
CENY UMIARKOWANE.

UWGA! Wielka likwidacja!

Do Publiczności

CASA COLOMBO

przy ul. Riachuelo nr. 110
LIKwiduje wszystkie artyku-
ły letnie w ciągu tego miesiąca z
50% zniżką dawnych cen w celu pozbycia się całego zapasu tych artykułow.

Ceny stałe przemarkowane
= JEDYNA OKAZJA =

Jedyny sklep, który otrzymał w tym roku nowe artykuły z zakresu
KASHA, AKSAMITÓW I DRAP'u wszelkich modnych odmian, na zakiety i su-
knie, które sprzedajemy po cenach bardzo niskich.

Korzystajcie z okazji
w CASA COLOMBO Rua Riachuelo, 110.

T. GRABOWSKI SOBR.

PEDIKURZYSTA

Usuwanie nagniotków, Leczenie
paznokci wrosniętych, Usuwanie
zgrubień skóry.

Metoda nowoczesna i bezbolesna.
GABINET ELEKTRYCZNY DLA PEDIKUR

Kurytyba ul. 15 de Novem-
bro, 558
(w pobliżu Grande. Hotel).

Największa fortuna na świecie

Wielką spuścizną, jaką wszyscy ojcowie powinni po-
zostawić sw m synom w spadku, można określić w
następujących słowach:

Art. 1: Umiejętność czytania, pisania i rachun-
ków. Art. 2: Kochara prawdę do nieskończoności, a
Ojczyznę aż do śmierci. Art. 3: Uczyć poznawać cu-
downe własności POMADY MINANCORA. Nigdy nie istniała podob-
na na rany (nawet zwierzęce), liszaje, plamy, zakażenia, odparze-
nia etc. Apteka Cruz w Avaré, Stan S Paulo, wyleczyła pewną ranę,
której nawet środk'em 914 nie można było wyleczyć. Mamy do-
dowy setek podobnych wyleczeń. Znamioty podkład pod puder
dla el ty. Sterylizuje naszkórek, wybiela go, chroni chroni od plam i
krost, etc. S jedyny: Kiedy wszyscy ją poznają, stanie się lekar-
stwem o największym powodzeniu.

„GAZETĘ POLSKĄ” JAK I KALENDARZE nabywać można u Floreckiego, CHARUTARIA LIBERTY, Praça Tiradentes, dawniej telegraf.
Prenumeratę roczną i półroczną „Gazety Polskiej” przyjmuje Florecki CHARUTARIA LIBERTY, Praça Tiradentes, dawniej telegraf.